

Cambra de Comerç
de Barcelona

ECONOMIA CATALANA

Anàlisi de conjuntura i previsions

Roda de premsa, 3 de febrer de 2022

Idees clau

- El 2021 va ser l'any del principi de la recuperació. **El 2022 serà l'any de la consolidació de la recuperació.** A finals de 2022 recuperarem el nivell de PIB de 2019.
- **En el quart trimestre de 2021 es va alentir el ritme de recuperació econòmica** per l'impacte de la variant òmicron sobre el consum i el turisme, i de la pressió inflacionista i la crisi de subministraments sobre la indústria i la construcció.
- **El principal risc per a la recuperació el 2022 serà l'evolució de la inflació** i l'impacte que pugui tenir sobre el consum de les famílies, la inversió empresarial i l'ocupació. **Les empreses industrials estan patint especialment les dificultats de subministrament i en molts casos no poden traslladar l'increment de costos al mercat ni assumir-lo en els seus marges.**

Índex

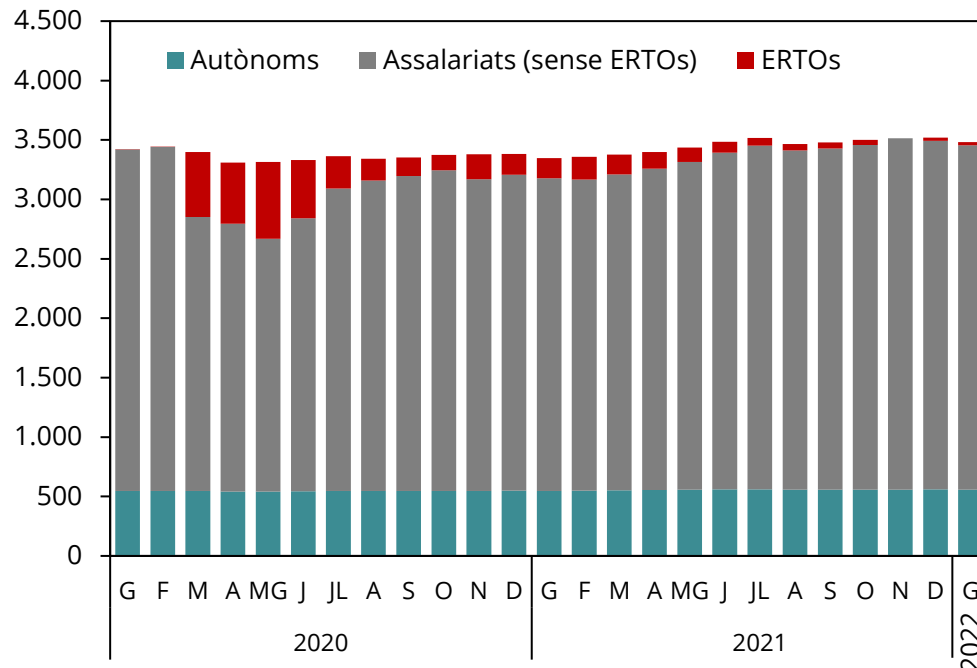
- Evolució de l'ocupació i del teixit empresarial
- Comportament dels sectors econòmics
- Inflació: causes i riscos per a la recuperació
- Previsions per a l'economia catalana 2021-2022: evolució anual i trimestral

1. Impacte de la Covid-19 sobre l'ocupació

El nombre d'afiliats al gener ja és un 1,8% superior al nivell pre pandèmia (gener 2020). El nombre de treballadors en **ERTO** s'ha reduït fins a **26.522 en mitjana al gener, el 0,9% de les afiliacions al règim general**. La recuperació dels nivells pre pandèmia en el nombre d'autònoms es va produir a principis de 2021 i la d'assalariats al règim general a partir de l'agost.

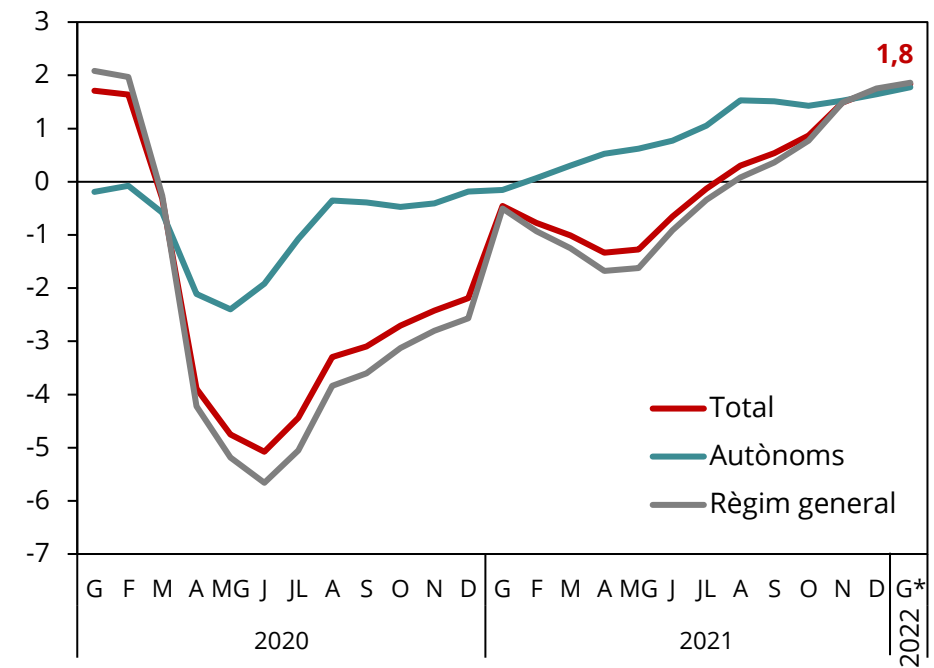
Afiliació total. Catalunya (Milions milers d'afiliacions).

Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

Afiliació per règims. Catalunya (Taxes variació respecte al mateix mes 2019, en %).

Font: Ministeri d'Inclusió Social i de la SS

Nota: Mitjana mensual. No hi ha dades d'ERTOs al novembre 2021 per a Catalunya per l'entrada en vigor del nou Reial Decret-Llei 18/2021.

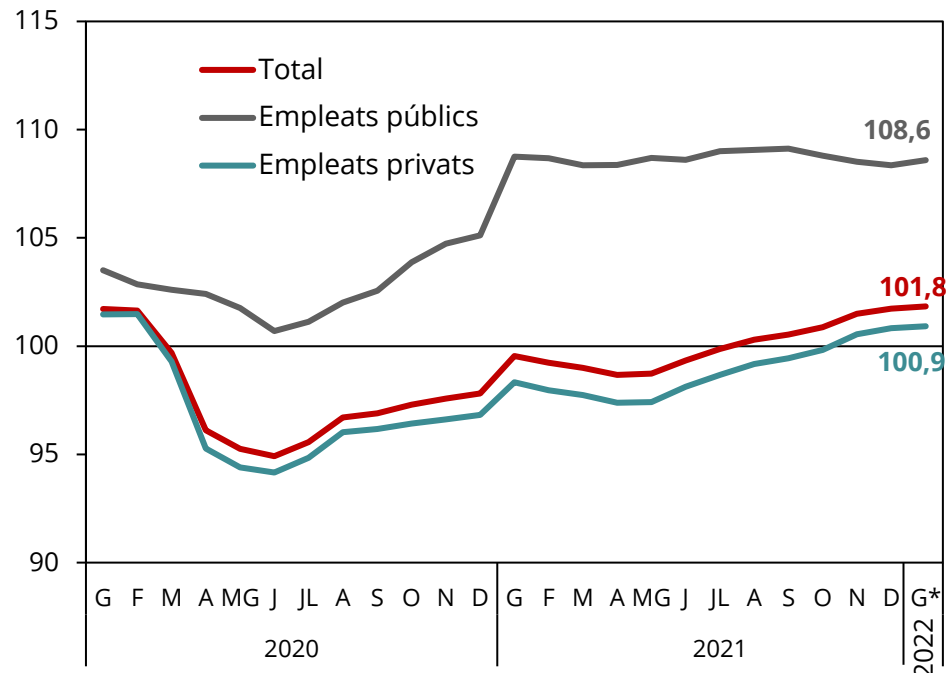
*Variació respecte al gener del 2020.

2. Impacte sobre l'ocupació per àmbit

L'increment de l'ocupació està protagonitzada pel sector públic, que se situa a principis d'any un 8,6% per sobre del nivell pre-pandèmia, mentre que el del sector privat és només un 0,9% superior. L'afiliació pública que més augmenta és la de la Generalitat (14,4%) vinculada sobretot a la sanitat i l'educació. **De l'afiliació creada els anys 2020-2021 un 58% ha estat al sector públic.**

Afiliació en sector públic i privat. Catalunya

(Índex, mateix mes 2019 = 100). Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

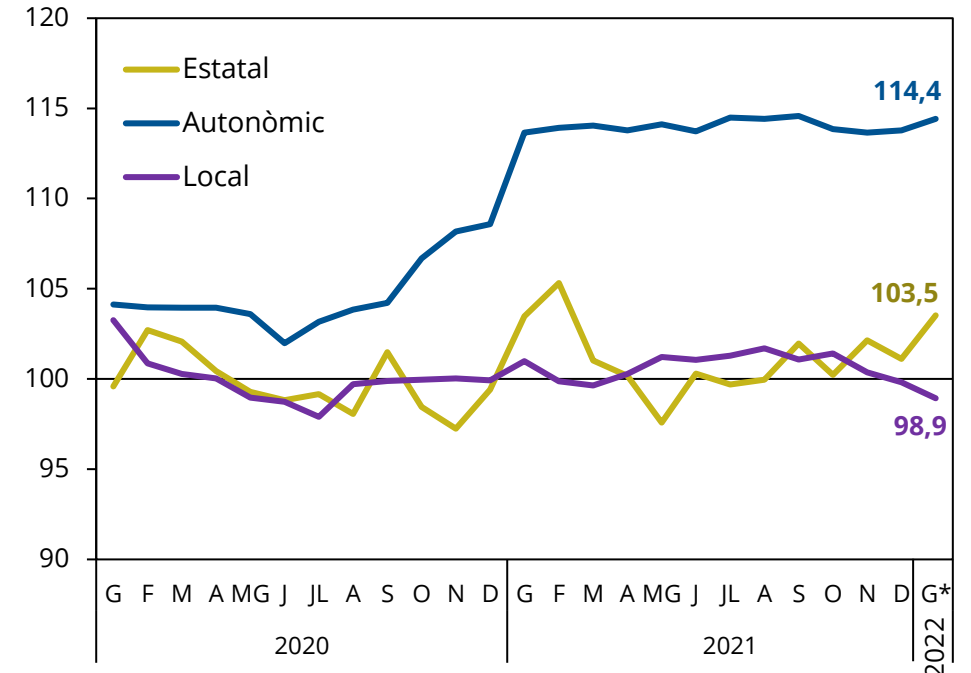

Nota: Mitjana mensual.

*Variació respecte al gener del 2020.

Afiliació. Empleats públics per nivell territorial. Catalunya

(Índex, mateix mes 2019 = 100). Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

Nota: Mitjana mensual.

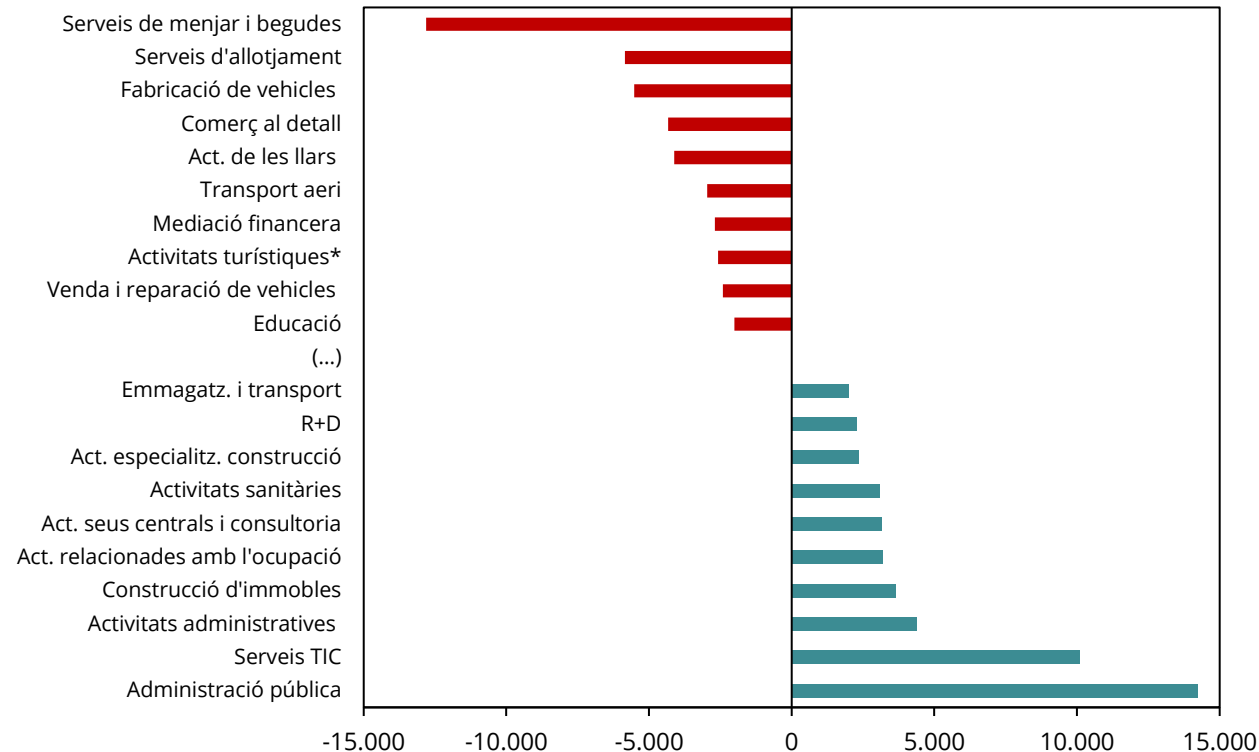
*Variació respecte al gener del 2020.

3. Impacte sobre l'ocupació per activitat econòmica

Els sectors que han creat més ocupació neta el 2021 respecte al 2019 són l'administració pública i les TIC, mentre que els que més l'han reduïda són la restauració, l'hoteleria, l'automoció, el comerç i les activitats relacionades amb el turisme.

Afiliació al règim general per activitats. Catalunya

(Variació absoluta des. 2019 – des. 2021, en nombre). Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

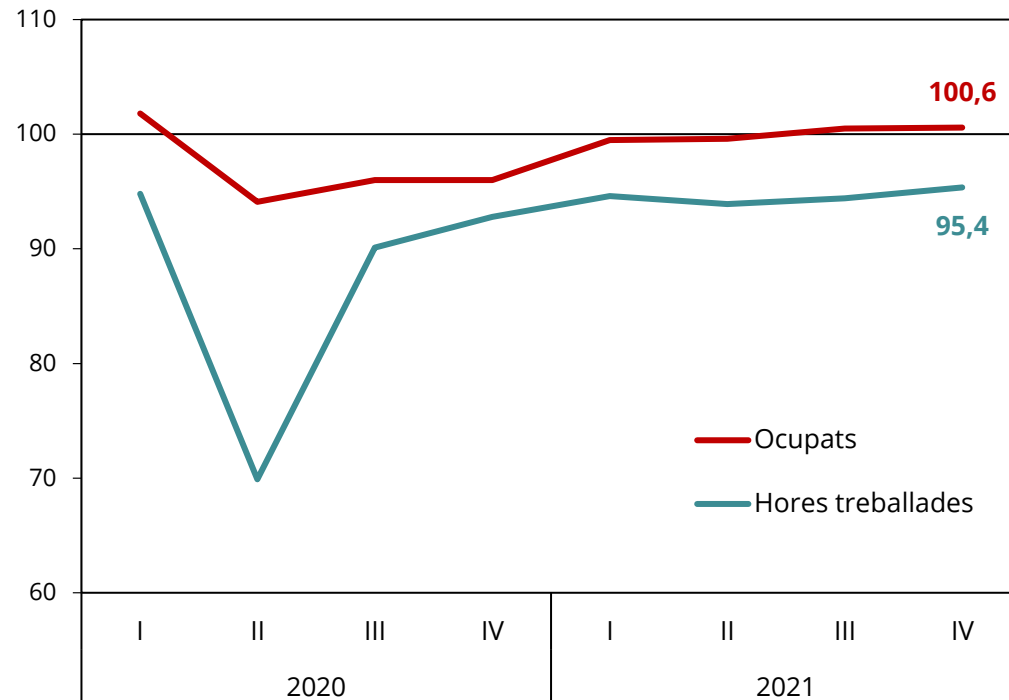

4. Impacte sobre les hores treballades i l'ocupació

Mentre que l'ocupació ja va recuperar les xifres pre pandèmia en el tercer trimestre de 2021, el nombre d'hores treballades encara es troba un 4,6% per sota al tancar l'any, en línia amb la recuperació parcial de l'activitat.

Persones ocupades i hores treballades. Catalunya

(Índex, mateix trimestre 2019 = 100). Font: Idescat (EPA)

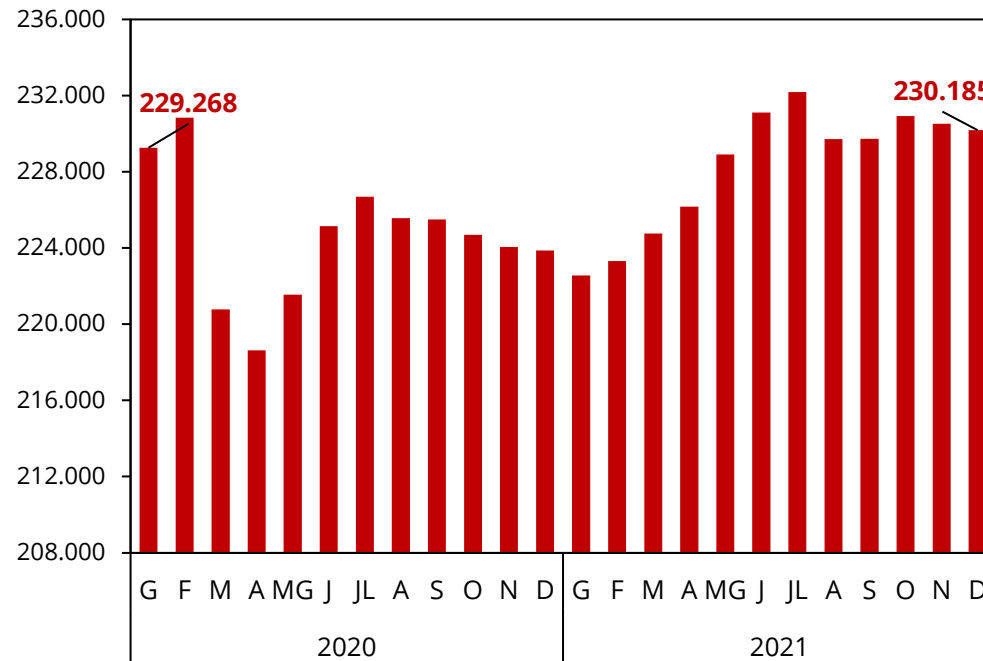

5. Impacte de la Covid-19 sobre el teixit empresarial

El nombre d'empreses actives tanca l'any sense recuperar xifres precrisi: se situa un 0,5% per sota del nivell de desembre de 2019. Per sectors, només la construcció ha superat el nombre d'empreses actives que tenia abans de la pandèmia.

Empreses actives. Catalunya

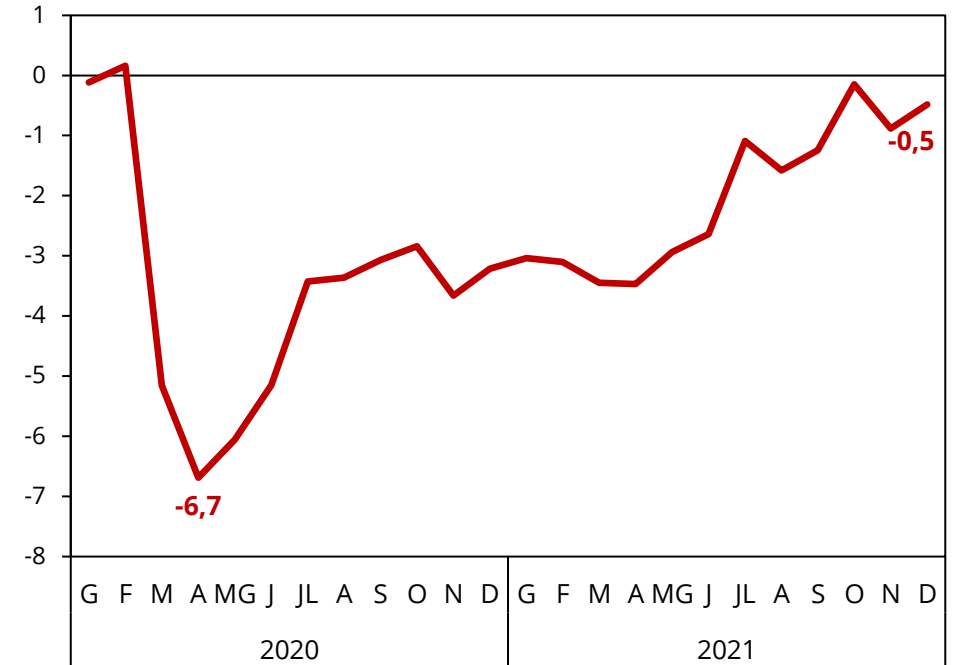
(Nombre). Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

Empreses actives. Catalunya

(Taxes variació respecte al mateix mes del 2019, en %).

Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS

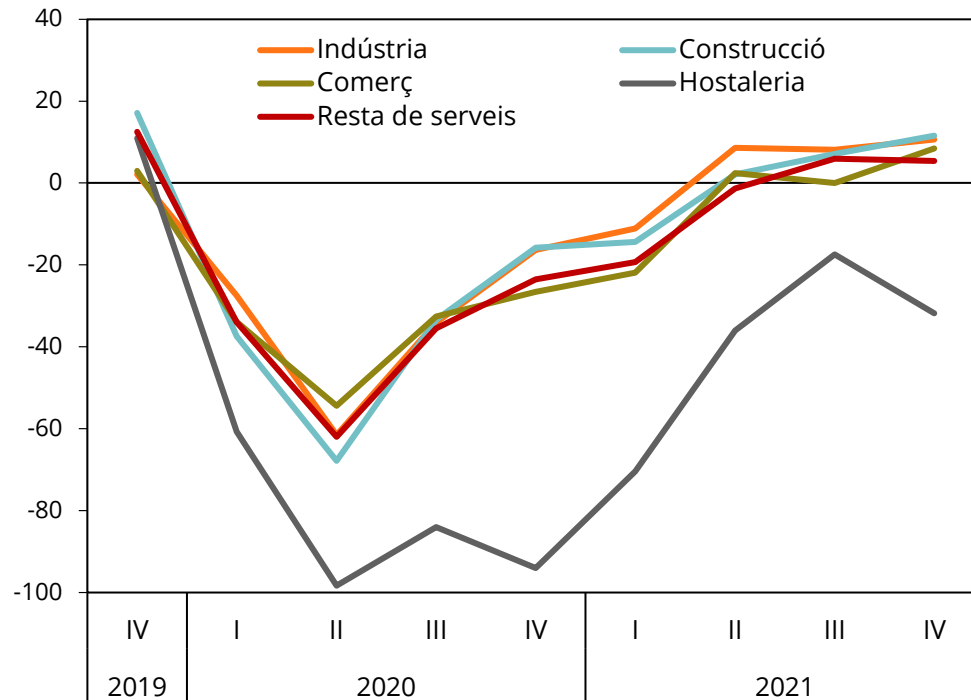
Índex

- Evolució de l'ocupació i del teixit empresarial
- Comportament dels sectors econòmics
- Inflació: causes i riscos per a la recuperació
- Previsions per a l'economia catalana 2021-2022: evolució anual i trimestral

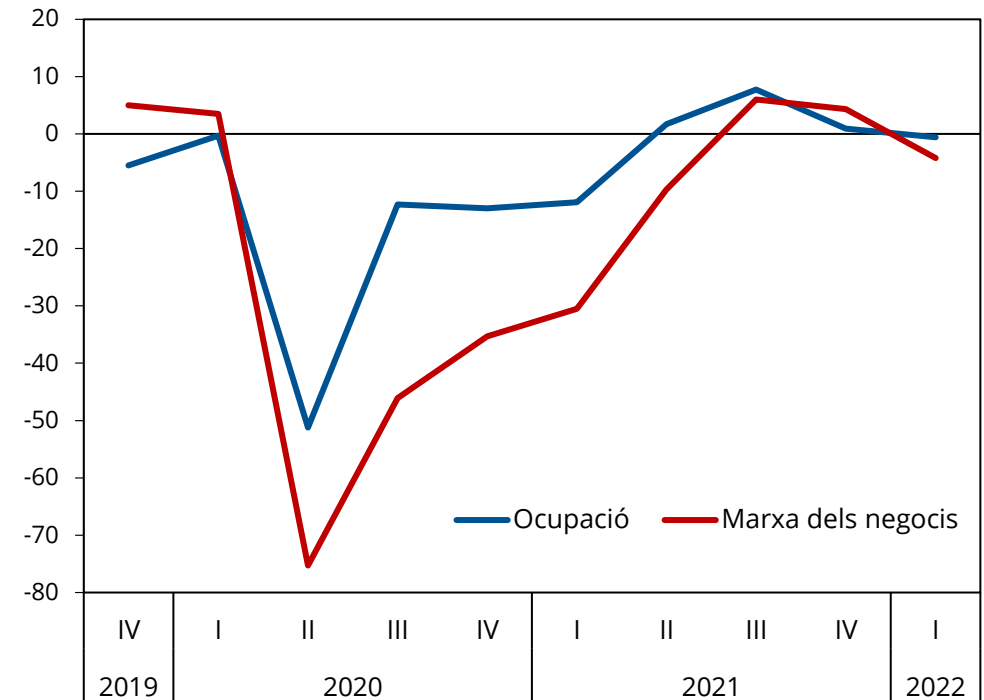
6. Enquesta de Clima Empresarial

La marxa dels negocis el 4T.21 és positiva a tots els sectors econòmics, menys a l'hostaleria on retrocedeix. Les expectatives per al 1T.22 tornen a ser negatives tant pel que fa a l'ocupació com a la marxa dels negocis.

Evolució de la marxa dels negocis respecte al trimestre anterior (Salos de respostes entre "A l'alça" i "A la baixa"). Font: Idescat i Cambra

Expectatives d'ocupació i marxa dels negocis (Salos de respostes entre "A l'alça" i "A la baixa"). Font: Idescat i Cambra

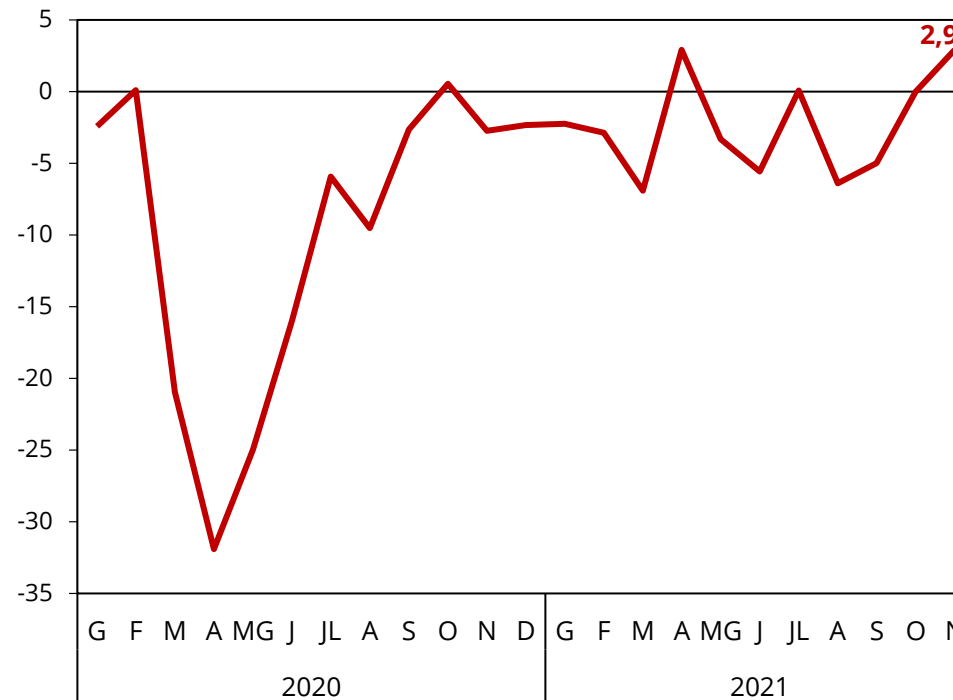

7. Indústria

La producció industrial se situa al novembre per sobre del nivell pre pandèmia, però mostra una evolució força erràtica els darrers mesos. Al desembre la producció industrial podria tornar a baixar i situar-se per sota del nivell de 2019 per la dificultat d'aprovisionaments i l'augment de costos energètics.

Índex de producció industrial. Catalunya

(Taxes variació respecte al mateix mes del 2019, en %). Font: Idescat

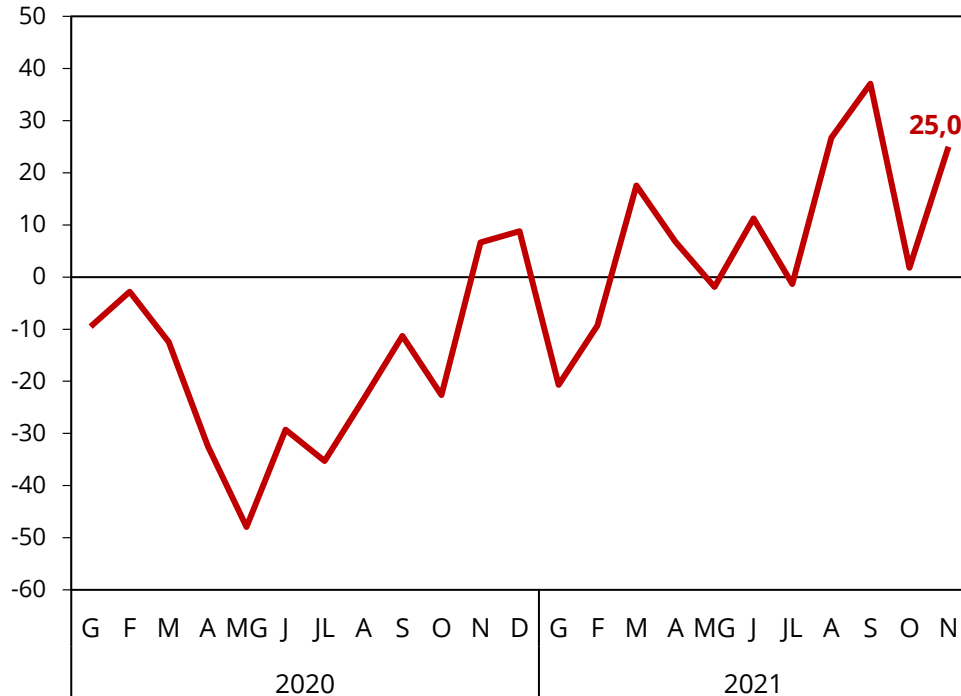

8. Construcció

El mercat immobiliari es manté molt dinàmic amb un volum de compravendes que supera xifres precrisi mentre que indicadors de producció a la construcció, com el consum de ciment, s'estanquen els darrers mesos en nivells encara inferiors als de 2019. Paral·lelament, els problemes de subministrament d'alguns materials (fusta, acer o alumini) està provocant retards en obres i augments de costos de producció.

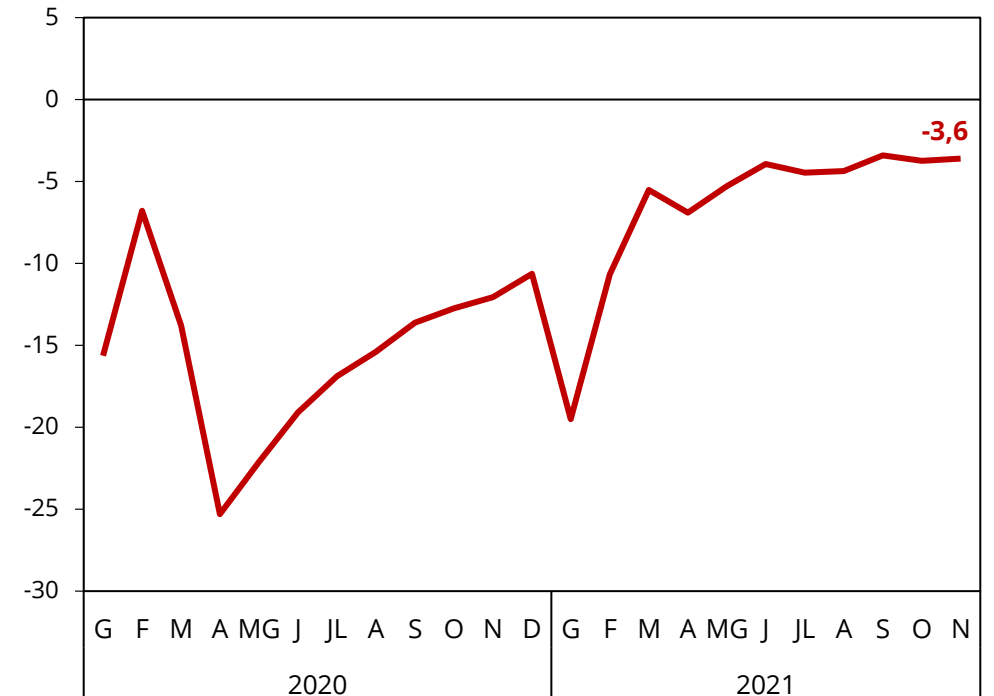
Compravenda d'habitatges. Catalunya

(Taxes variació respecte al mateix mes del 2019, en %). Font: INE

Consum de ciment. Catalunya

(Taxes variació acumulades respecte al mateix mes del 2019, en %). Font: Idescat

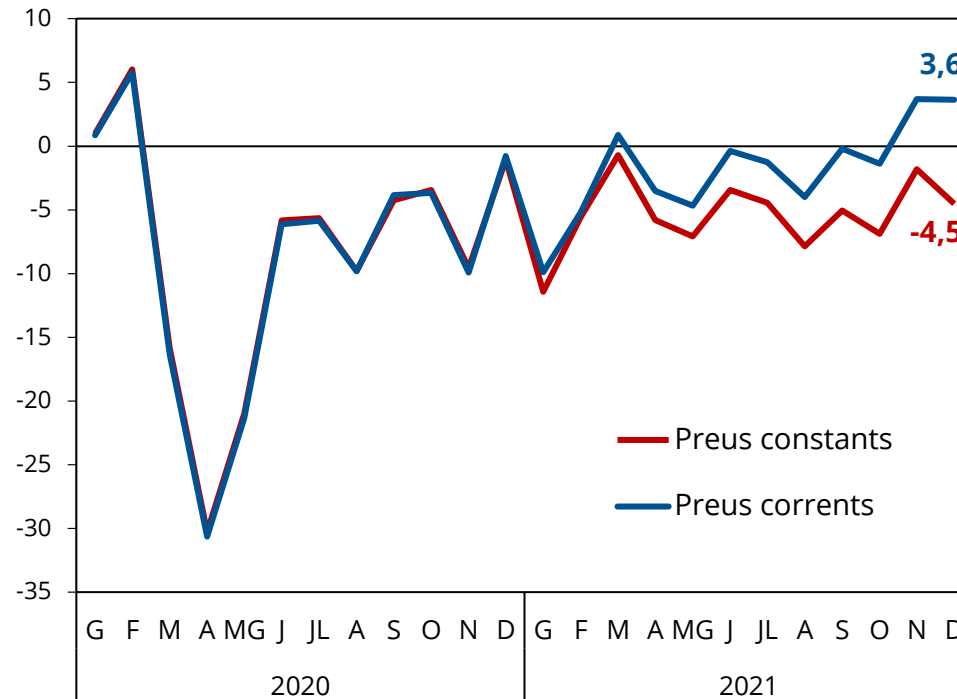

9. Vendes al comerç

Les vendes del comerç al detall a preus constants tanca el 2021 amb una evolució negativa respecte al novembre i s'allunya dels nivells prepandèmia (un 4,5% inferior al de desembre de 2019). Per contra, les vendes a preus corrents se situen un 3,6% per sobre del nivell de finals de 2019 per l'increment dels preus.

Vendes del comerç al detall. Catalunya

(Taxes variació respecte al mateix mes del 2019, en %). Font: Idescat

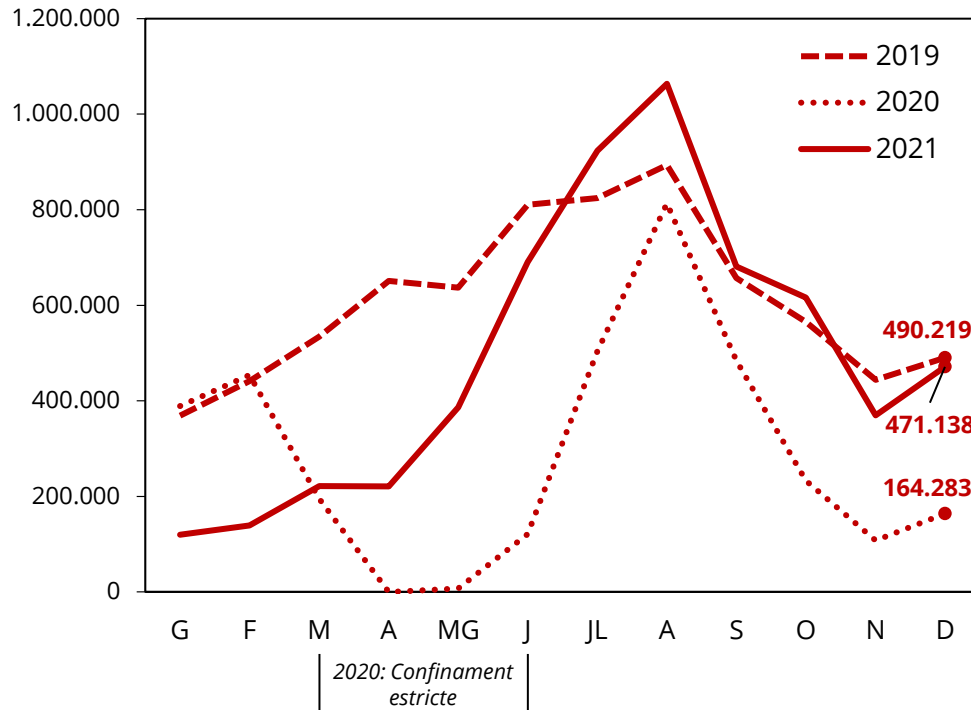
10. Turisme

Després que el turisme domèstic assolís un rècord històric a l'estiu, aquest s'ha situat molt a prop del nivell pre pandèmia al desembre. El turisme estranger encara està lluny de recuperar el valor de 2019 (un 42% per sota al desembre). Les perspectives són positives de cara a la primavera de 2022 un cop se superi la 6a onada.

Viatgers a establiments hotelers. Catalunya

(Nombre) Font: INE

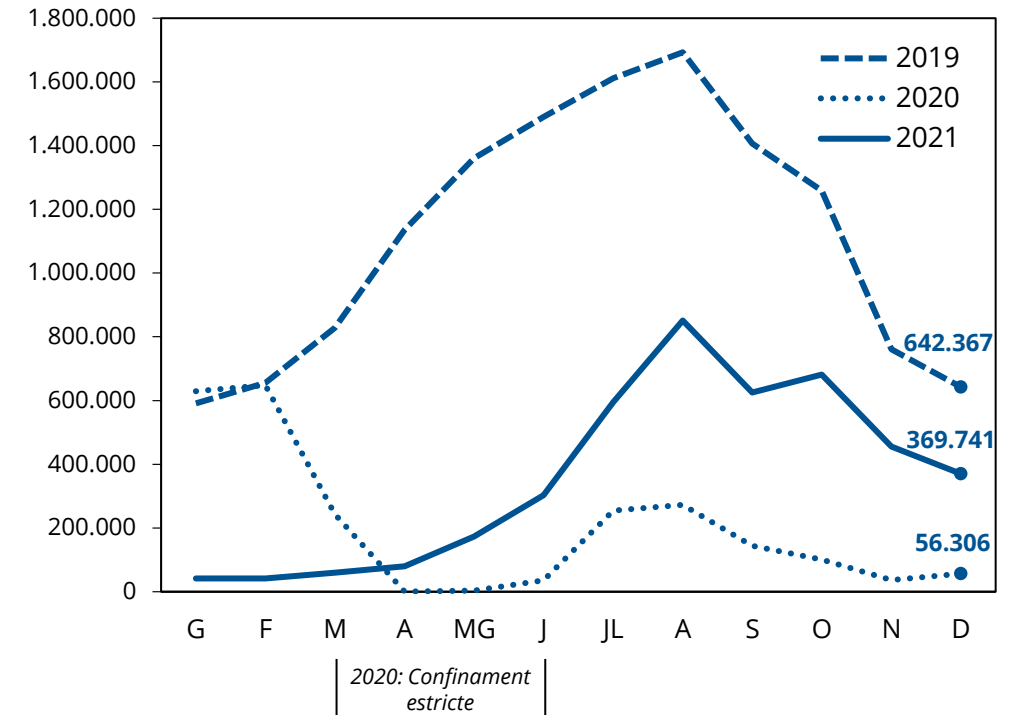
RESIDENTS A L'ESTAT I CATALUNYA

Viatgers a establiments hotelers. Catalunya

(Nombre) Font: INE

RESIDENTS A L'ESTRANGER

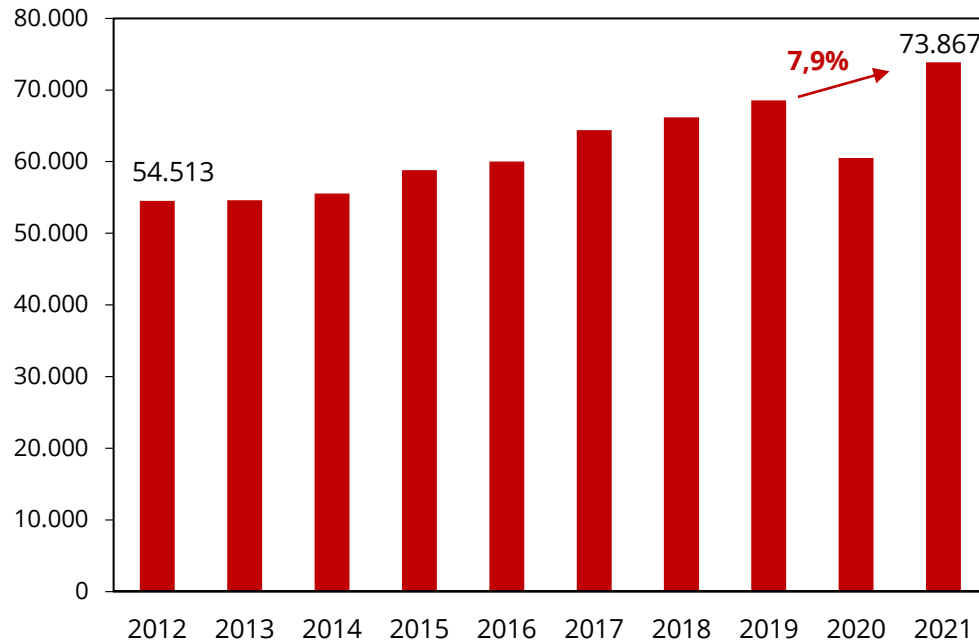

11. Comerç exterior

Les exportacions catalanes es mantenen en xifres rècord. Amb una evolució positiva, superen per primer cop en la sèrie històrica els 70.000 MEUR fins al novembre, un 7,9% més respecte al mateix període del 2019. **L'alimentació, els béns de consum durador i el químic, motors d'aquest dinamisme.**

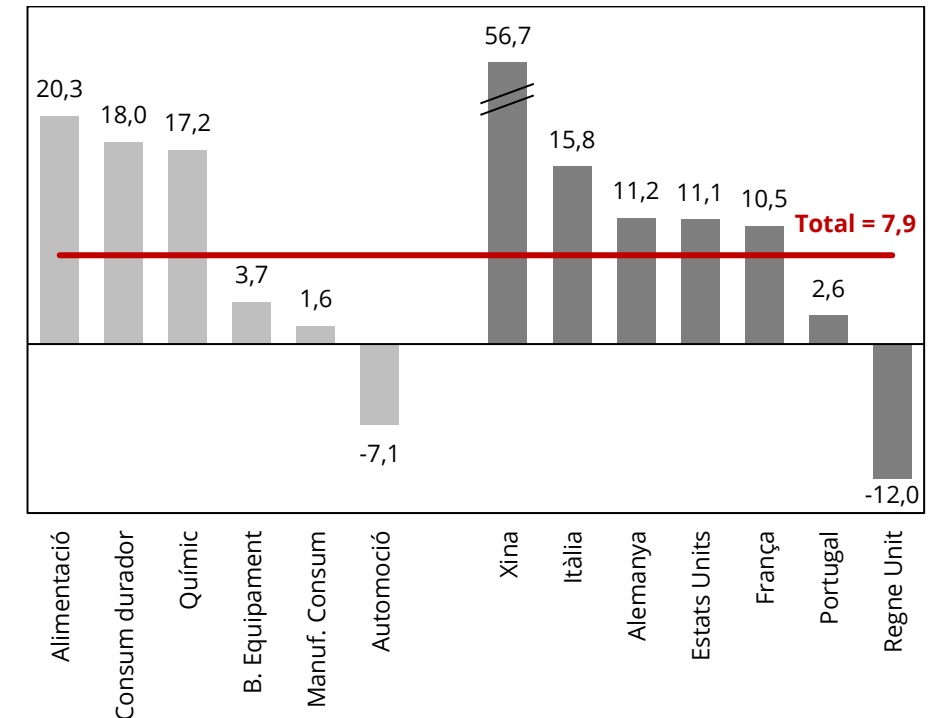
Exportacions a Catalunya

(Acumulat gen-nov., MEUR) Font: Idescat

Exportacions a Catalunya. Sectors i països. 2021

(Taxes de variació respecte al 2019 de l'acumulat gen-nov., en %) Font: DataComex

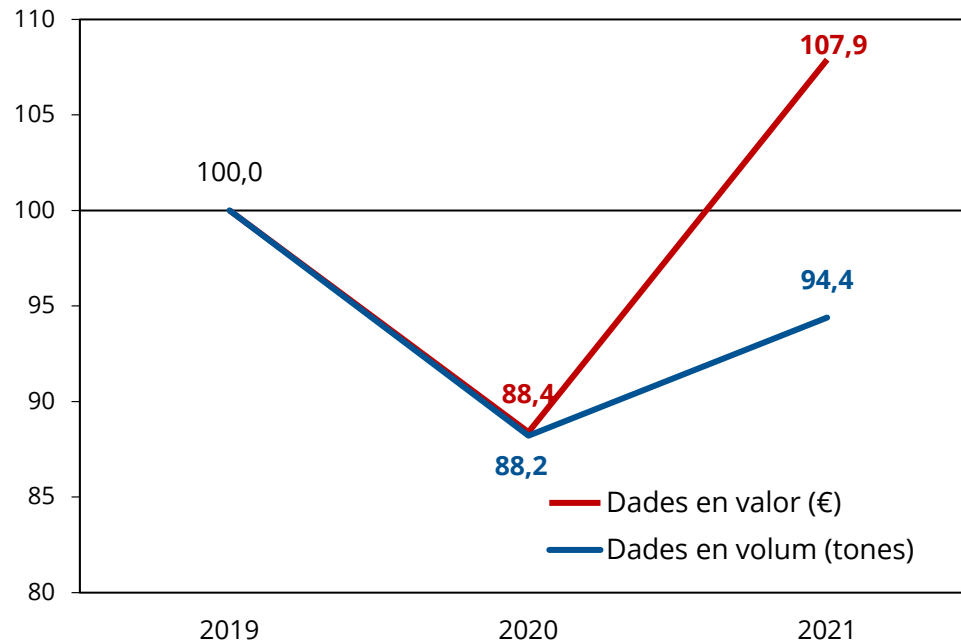

12. Comerç exterior

Tanmateix, si s'analitzen les exportacions de béns en volum (tones) encara no s'ha recuperat el nivell precrisi. Quant a les importacions, en ambdós casos, encara no s'han assolit els valors del 2019.

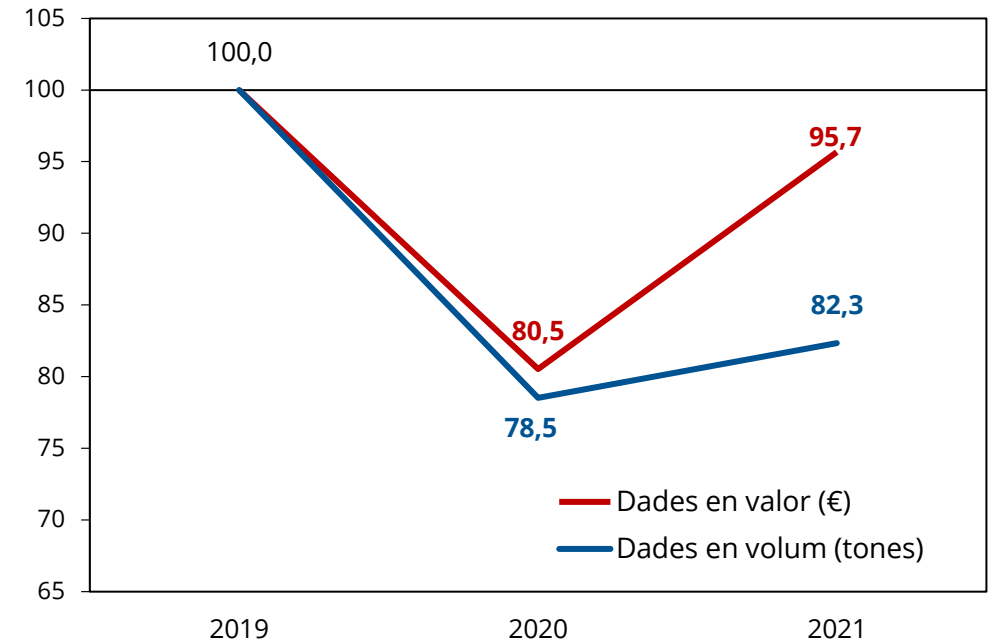
Exportacions a Catalunya. En valor i volum

(Índex acumulat gen-nov.2019=100) Font: DataComex

Importacions a Catalunya. En valor i volum

(Índex acumulat gen-nov.2019=100) Font: DataComex

Índex

- Evolució de l'ocupació i del teixit empresarial
- Comportament dels sectors econòmics
- **Inflació: causes i riscos per a la recuperació**
- Previsions per a l'economia catalana 2021-2022: evolució anual i trimestral

Índex

Inflació:

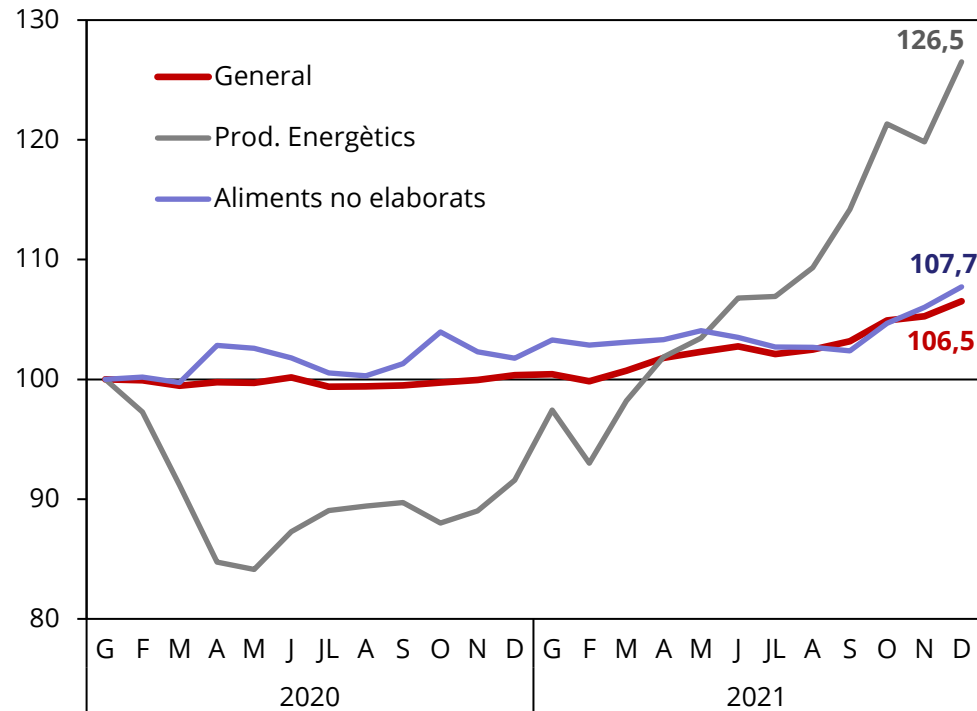
- Causes:
 - 1) Efecte base en els preus per la caiguda el 2020 (fins al juny 2022).
 - 2) Augment del preu de l'energia, preus de les matèries primeres (metalls i agrícoles) i preus del transport marítim.
 - 3) Colls d'ampolla en els subministraments.
- Riscos per a l'economia a futur:
 - 1) Empitjorament dels conflictes geopolítics (factor exogen).
 - 2) Repartiment del cost entre "marge empresarial-salaris" → Impacte competitivitat empreses i capacitat adquisitiva de salaris.
 - 3) Pujada de tipus d'interès del BCE.

13. Inflació

En comparació amb el període anterior a la pandèmia (gener 2020), l'augment del preu de l'energia al desembre ha estat del 26,5% i del 6,5% per a la inflació general. **Els preus dels aliments ja estan notant la pujada (7,7%) i, en menor mesura, també el conjunt de la inflació subjacent (3,4%).**

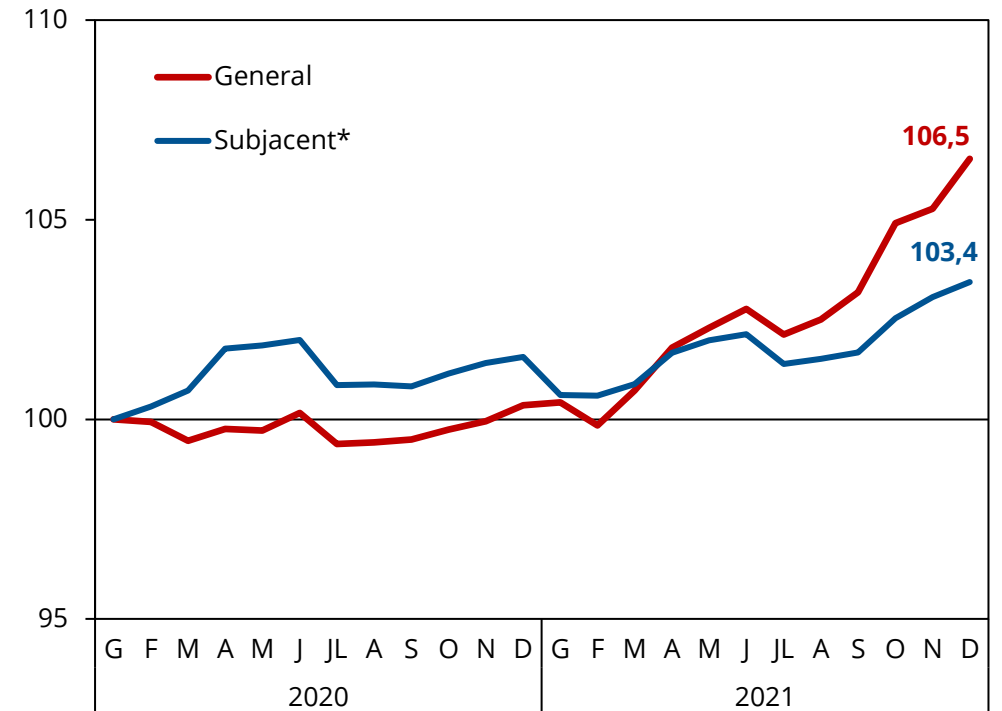
Índex de preus al consum (IPC). Catalunya

(Índex, gener 2020 = 100). Font: INE

Índex de preus al consum (IPC). Catalunya

(Índex, gener 2020 = 100). Font: INE

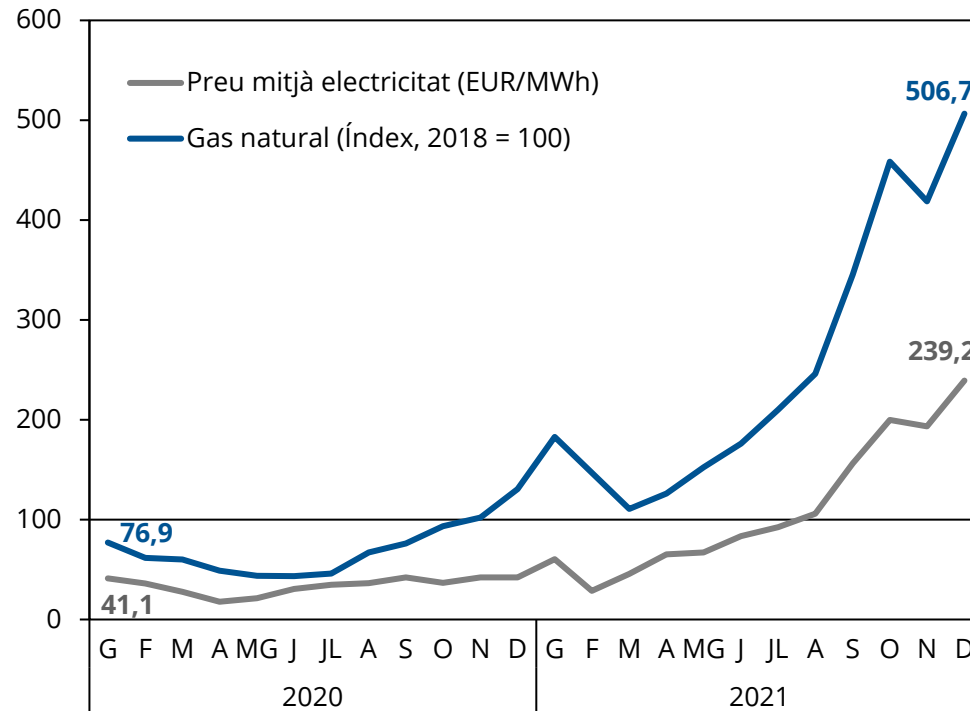
(*) Sense productes energètics i aliments no elaborats.

14. Preus de l'energia

Els preus de l'electricitat assoleixen un nou rècord al desembre de 239 €/MWh, enfront als 67€/MWh del mes de maig quan es va iniciar l'escalada. Aquest increment està produït per l'augment del preu del gas natural, producte del qual Espanya n'és altament dependent, i al qual se suma la pujada del barril Brent que ha superat els 75€, màxim en els darrers tres anys, al gener.

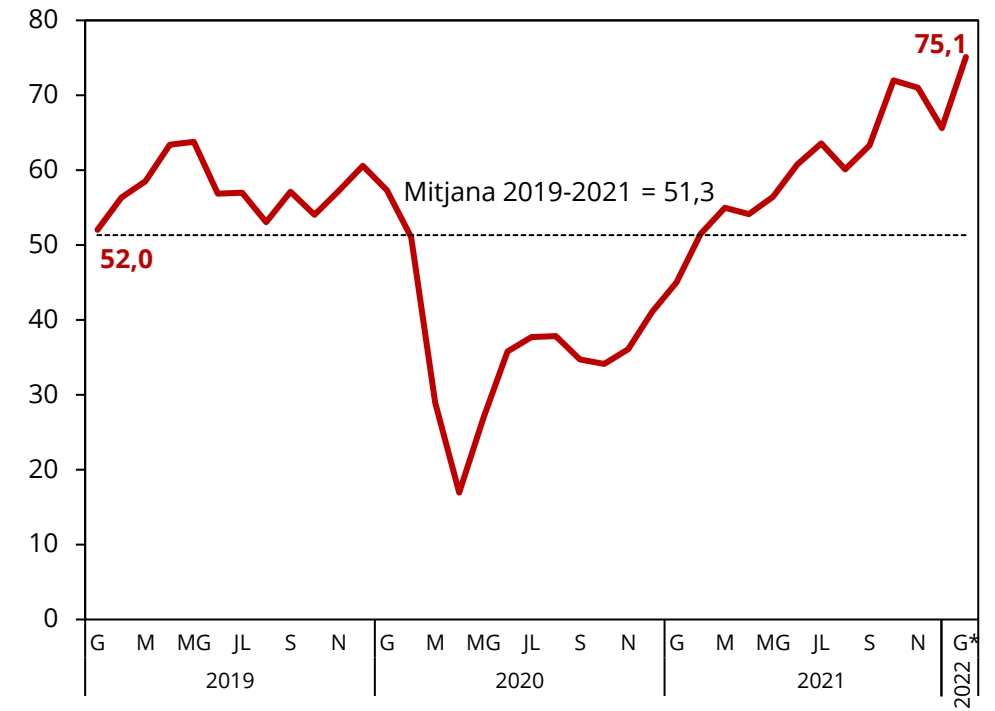
Preu mitjà de l'electricitat a Espanya i del gas natural

Font: OMIE (Sistema Espanya) i FMI

Preu del petroli, barril Brent

(EUR/barril) Font: BCE i Energy Information Association

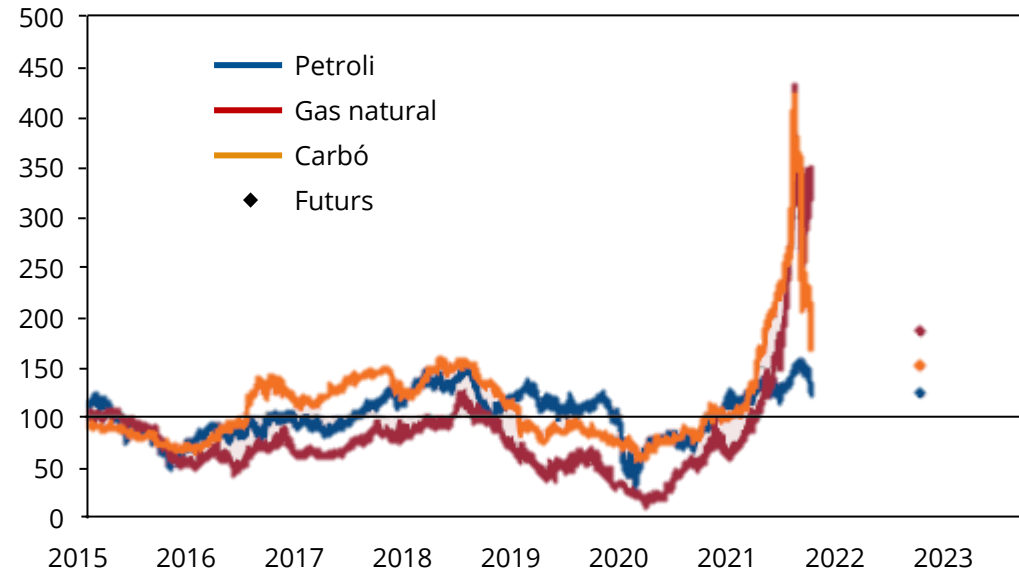
* 24 de gener.

15. Preus de l'energia a futur

De cara als propers trimestres, **els preus cotitzats de les principals matèries primeres energètiques als mercats de futurs mostren una tendència clarament descendent**. Això confirmaria la naturalesa temporal de les condicions d'oferta i demanda que pressionen a l'alça els preus. Tanmateix, la revisió constant d'aquests futurs a l'alça assenyala l'elevada incertesa sobre la seva evolució en els propers mesos.

Preus de matèries primeres energètiques i futurs

(Índex, 2 gener 2015=100). **Font:** Banc d'Espanya a partir de l'Agència Internacional de l'Energia i Thomson Reuters

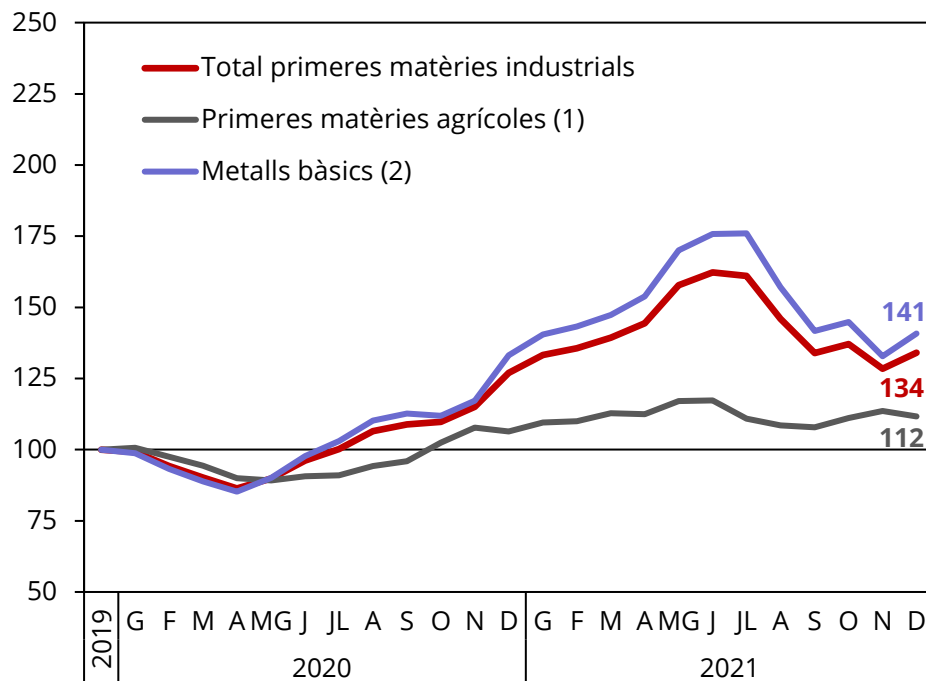

16. Preus de les primeres matèries

En paral·lel, **s'està produint un fort augment dels preus de les primeres matèries des de finals del 2020 per l'increment de preus dels metalls bàsics (un 34% respecte al 2019), tot i que el ferro s'ha reduït els darrers mesos i ja se situa per sota del nivell de 2019.** Les primeres matèries agrícoles registren un increment menor però també significatiu (del 12% acumulat).

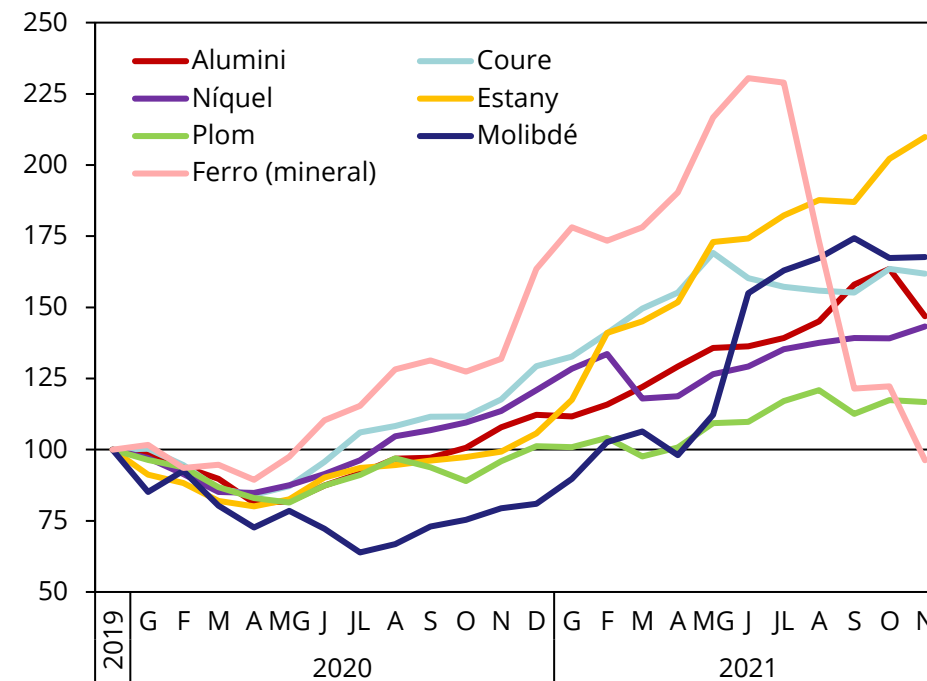
Preus de les primeres matèries industrials

(Índex, mitjana 2019 = 100). Font: FMI

Preus dels metalls bàsics

(Índex, mitjana 2019 = 100). Font: FMI

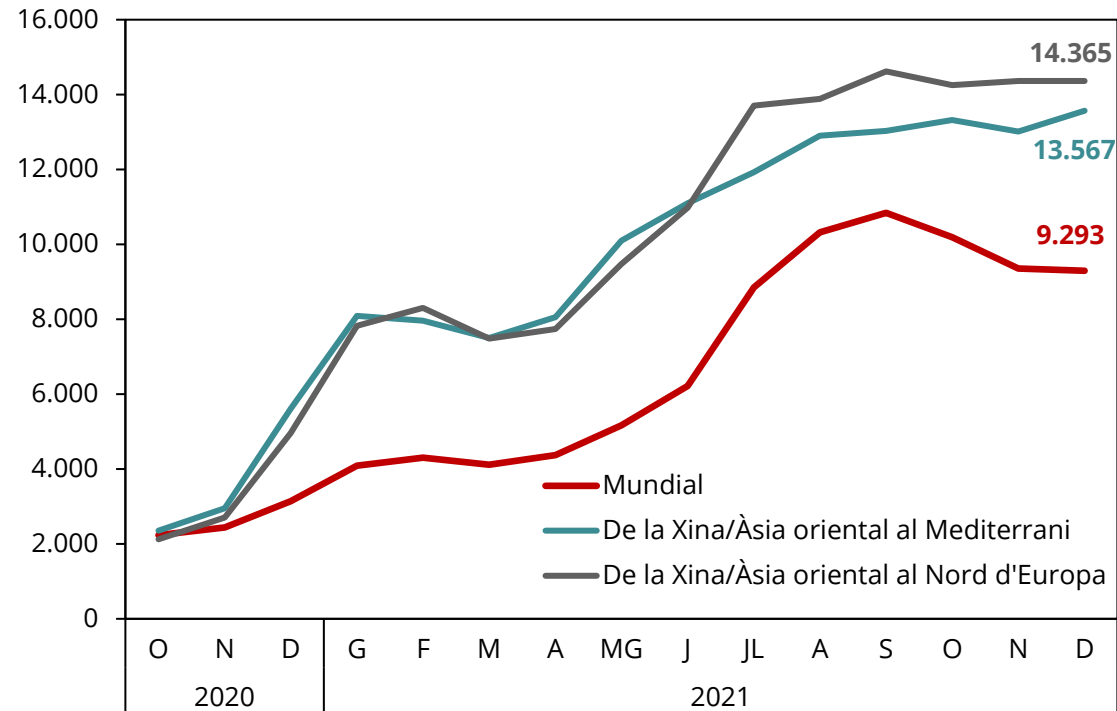
(1) Inclou fusta, cotó, llana, cautxú i cuir. (2) Inclou alumini, cobalt, coure, mineral de ferro, plom, molibdè, níquel, estany, urani i zinc.

17. Preus del transport marítim

Un tercer factor que pressiona els costos de les empreses és **l'augment significatiu del preu dels contenidors en transport marítim que provenen de la Xina/Àsia oriental. El darrer any s'ha multiplicat gairebé per sis**, passant de poc més de 2.000\$ a l'octubre de 2020 a més de 13.500\$ al desembre de 2021. **El transport marítim mou més del 80% de tot el que consumim.**

Tarifes de transport de contenidors de mercaderies

(U.S. Dòlars/contenedor de 40 peus). Font: Statista en base a Freightos

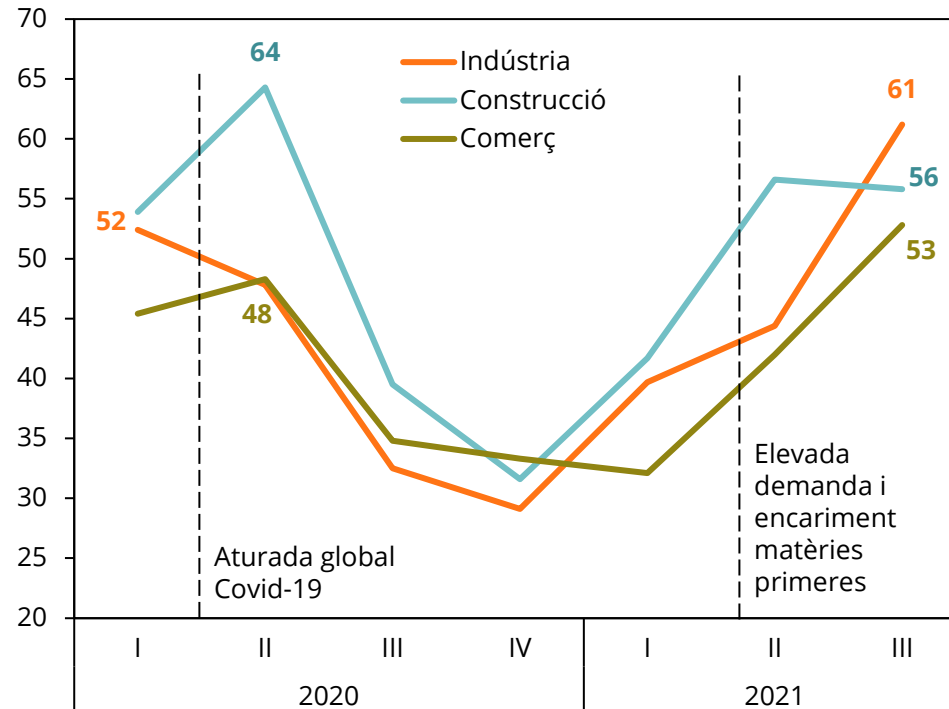

18. Empreses amb problemes de subministraments a Catalunya

Segons l'Enquesta de Clima, **el 61% de les empreses a la indústria i més del 50% a la construcció i el comerç afirmen tenir dificultats per aprovisionar-se el 3T.21**, a causa de la forta demanda global, uns percentatges que fins i tot superen en alguns casos els assolits en el moment de màxima aturada global per la pandèmia.

Dificultat de disposar d'aprovisionaments. Enquesta de Clima empresarial

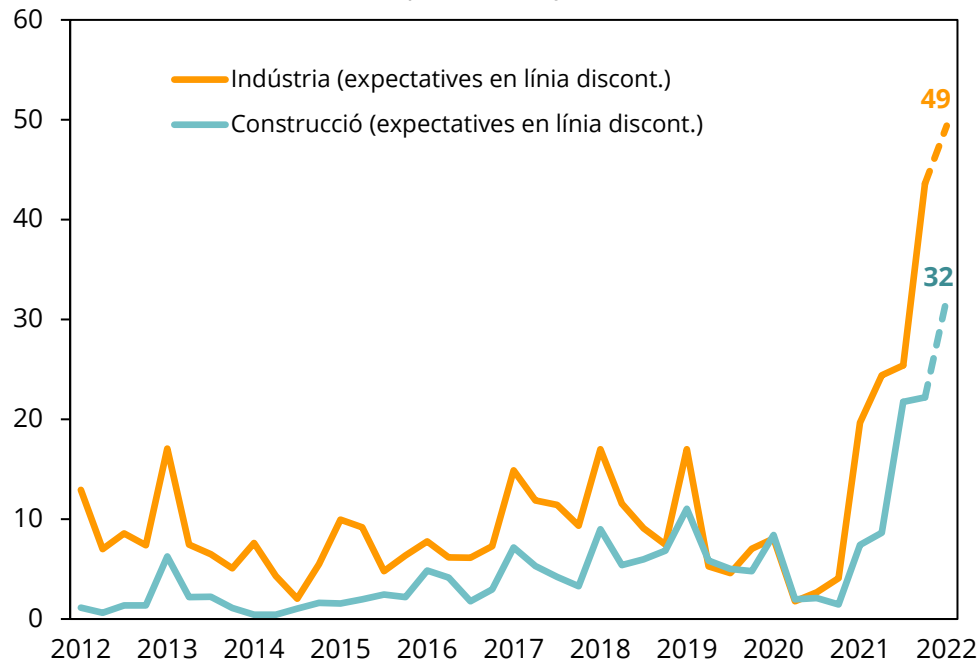
(Establiments afectats, en %). Font: Idescat i Cambra

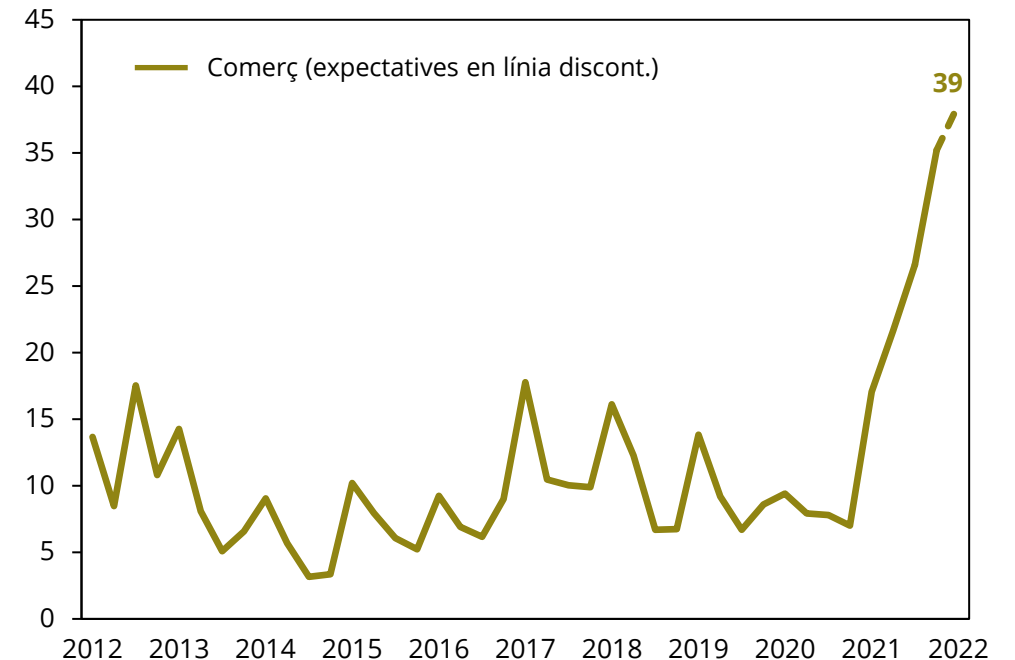
19. Evolució dels preus segons les empreses

Segons l'Enquesta de Clima, **el 49% de les empreses industrials preveuen un increment de preus el 1T.22**, el percentatge més alt en la darrera dècada. **A la construcció és el 32% d'empreses i al comerç el 39%.**

Evolució dels preus de venda respecte al trimestre anterior. Enquesta de Clima empresarial. INDÚSTRIA i CONSTRUCCIÓ (Respostes a l'alça, en %). Font: Idescat i Cambra

Evolució dels preus de venda respecte al trimestre anterior. Enquesta de Clima empresarial. COMERÇ (Respostes a l'alça, en %). Font: Idescat i Cambra

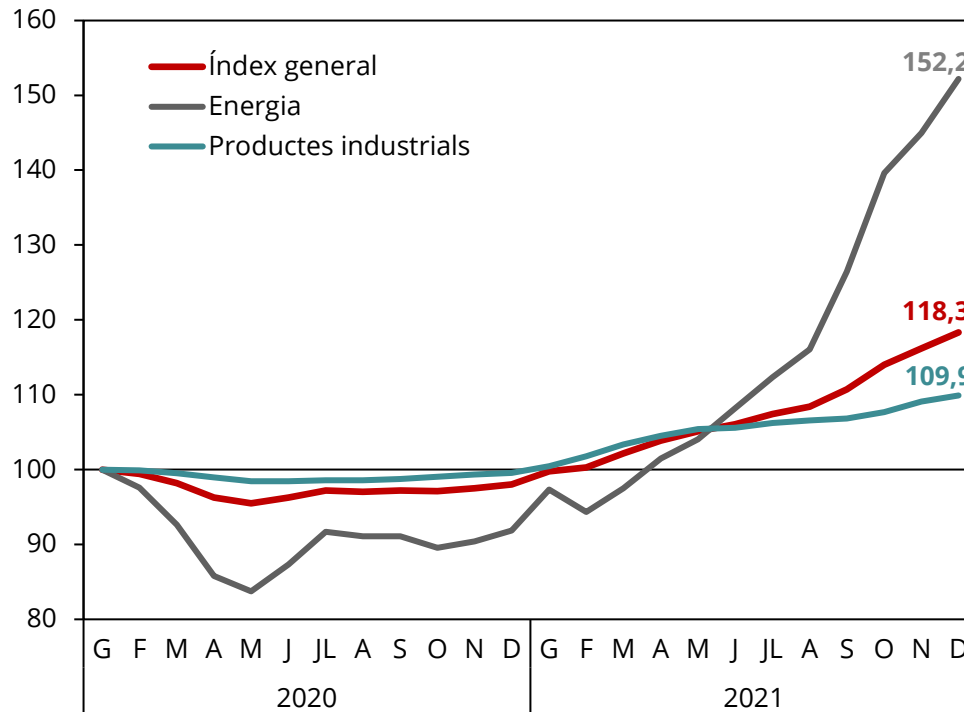

20. Preus dels béns industrials

Tots aquests factors estan generant colls d'ampolla a la indústria i un increment dels preus industrials de béns intermedis, que encara no es nota en els béns de consum i béns d'equip. Hi ha un retard temporal entre l'increment de preus dels béns intermedis i dels béns de consum (un cop s'esgoten els estocs i les empreses no puguin reduir més els marges).

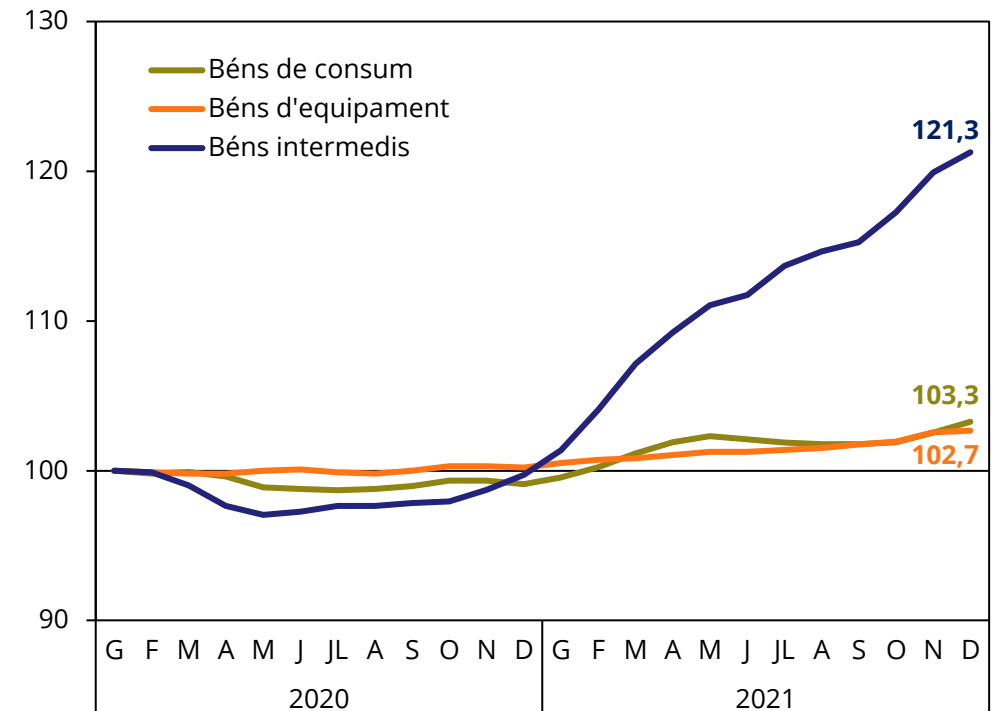
Índex de preus industrials (IPRI). Catalunya

(Índex, gener 2020 = 100). Font: Idescat i INE

Índex de preus dels productes industrials per destinació econòmica dels béns. Catalunya

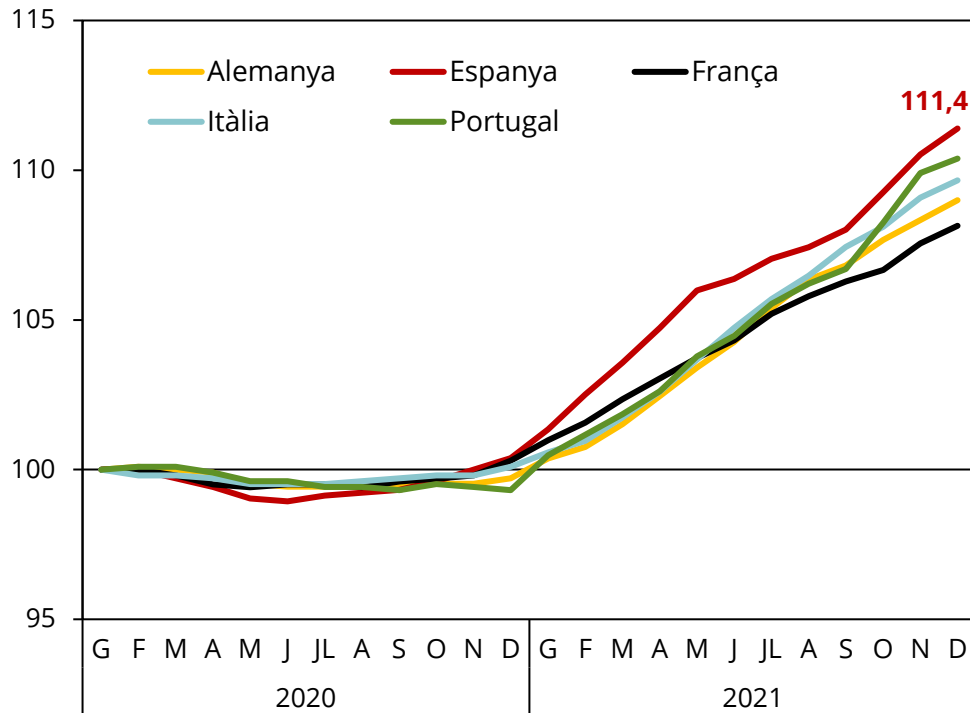
(Índex, gener 2020 = 100). Font: Idescat i INE

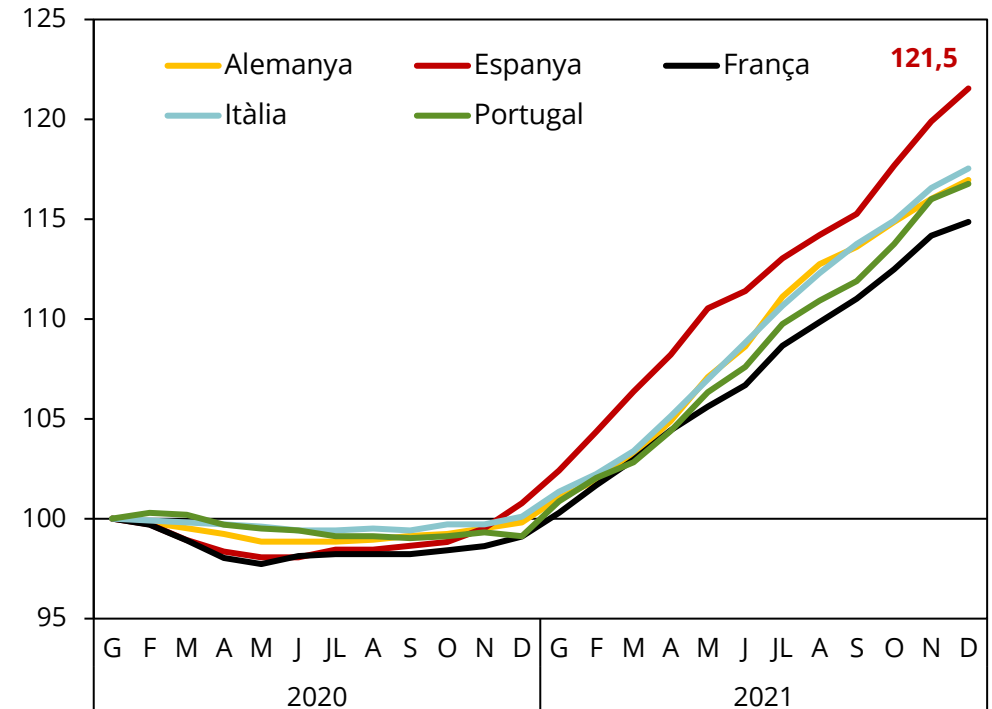
21. Preus dels béns industrials. Comparativa europea

Les empreses industrials espanyoles estan notant més la pujada dels preus de l'energia i matèries primeres que les d'altres països europeus, fet que està ocasionant una pèrdua de competitivitat de les empreses industrials.

Índex de preus industrials (IPRI). Productes industrials
(Índex, gener 2020 = 100). Font: Eurostat

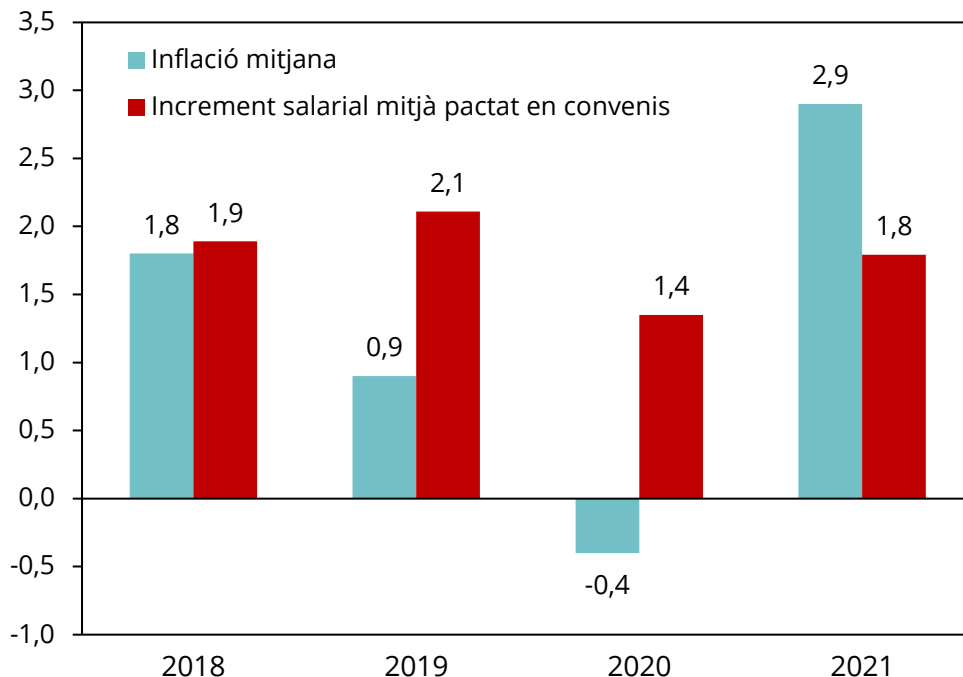
Índex de preus industrials (IPRI). Béns intermedis
(Índex, gener 2020 = 100). Font: Eurostat

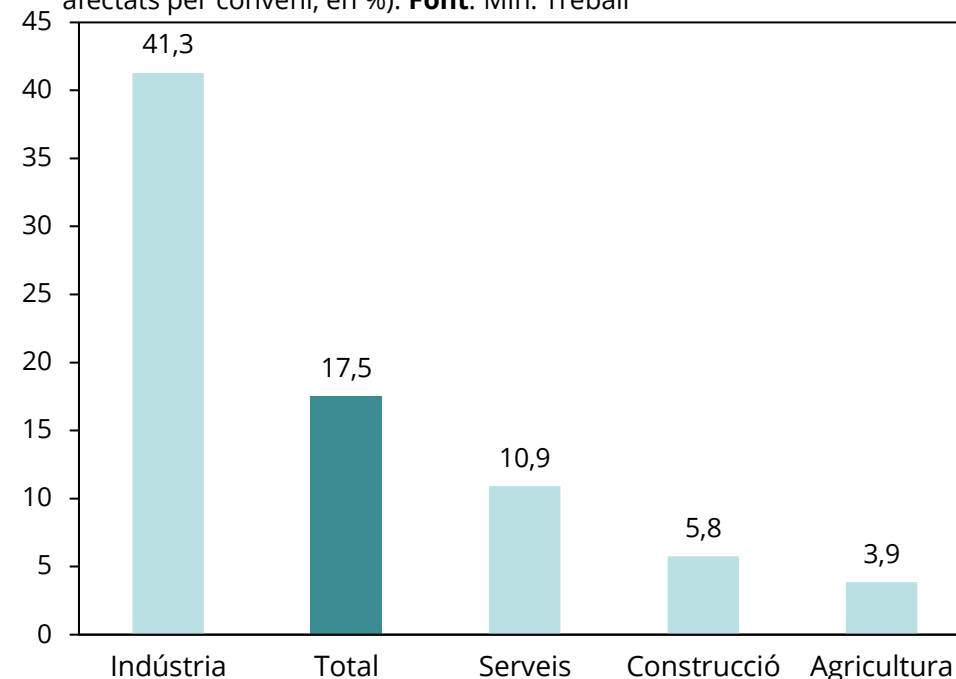
22. Salaris

L'augment de la inflació mitjana el 2021 (2,9%) ha superat l'increment dels salaris pactats en convenis (1,8%), ocasionant una pèrdua de poder adquisitiu de l'1,1%, a diferència del que ha succeït els anys 2019-2020. Del total d'assalariats, només el 35% estan afectats per un nou conveni signat el 2021 i, d'aquests, el 17,5% tenen clàusula de revisió salarial (sobretot concentrats a la indústria).

Salari pactat en convenis col·lectius i inflació. Catalunya (Taxes variació interanual, en %). Font: Min. Treball

Treballadors afectats per conveni amb clàusula de revisió salarial. 2021. Espanya (Pes sobre el total de treballadors afectats per conveni, en %). Font: Min. Treball

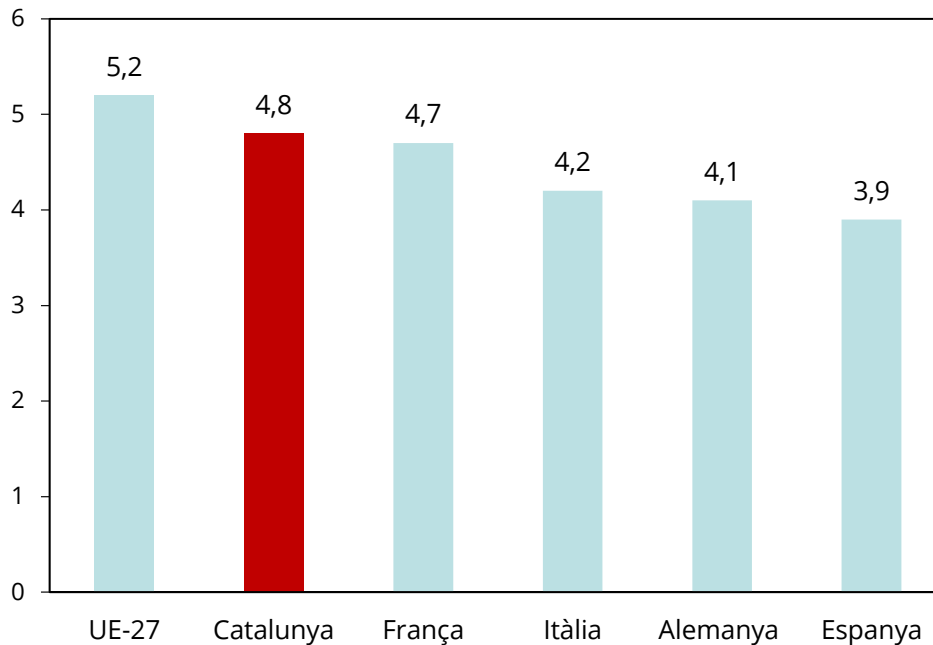

23. Costos salarials a Catalunya. Comparativa europea

Els costos salarials per hora segueixen una tendència alcista el 2021: augmenten a Catalunya un 4,8% en relació amb el tercer trimestre de 2019, en línia amb la mitjana europea, i per sobre de la mitjana espanyola.

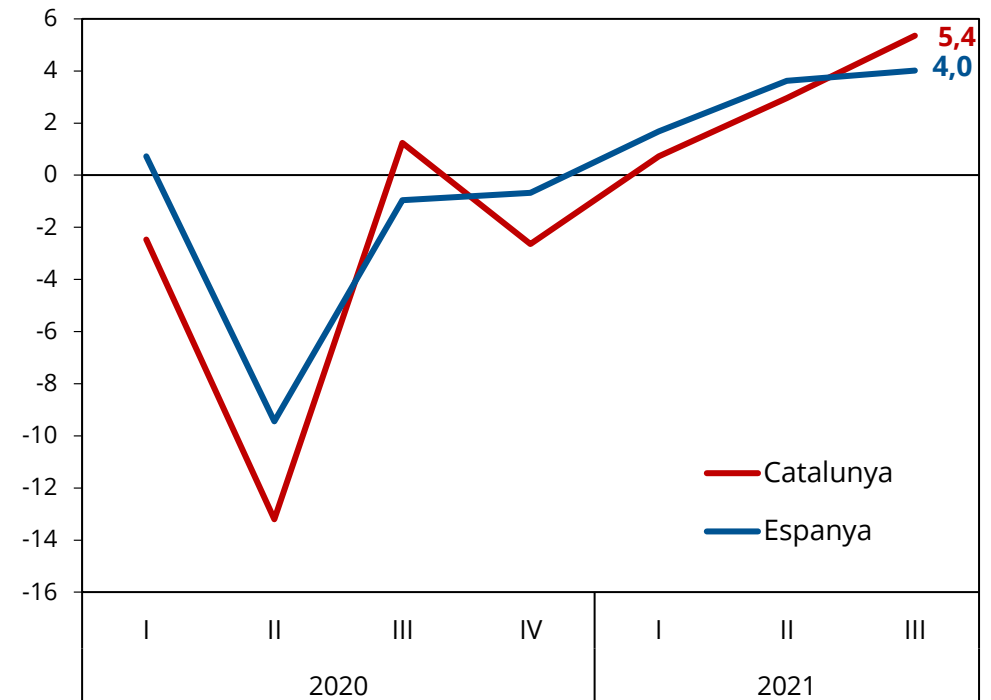
Costos salarials per hora. IIIT 2021

(Taxes variació respecte al IIIT. 2019, en %). Font: Idescat i Eurostat

Costos salarials per mes.

(Taxes variació respecte al mateix trimestre 2019, en %). Font: Idescat

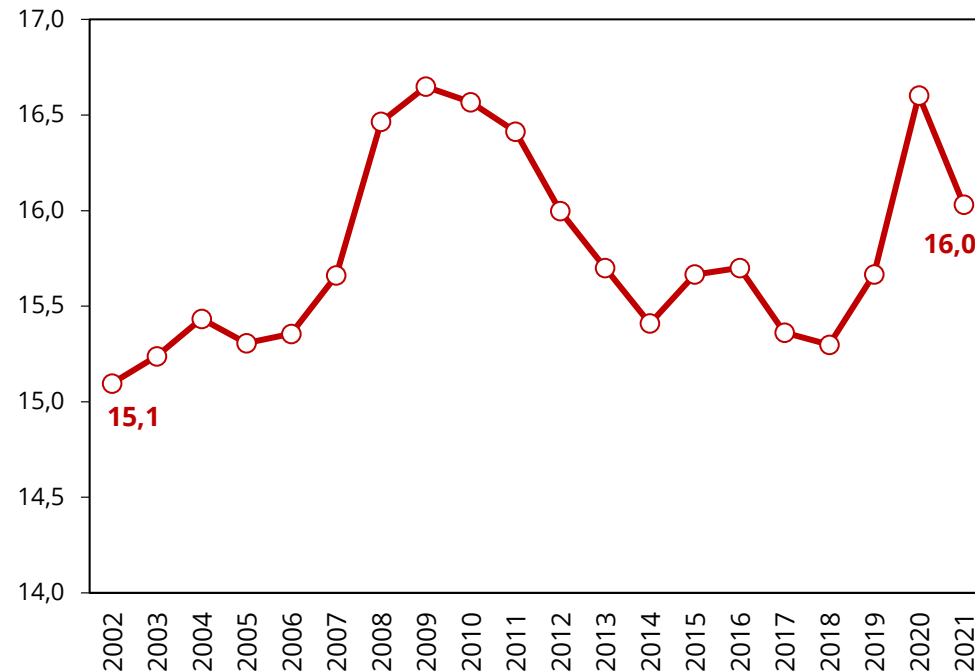

24. Costos salarials reals

Els costos salarials per hora en termes reals (descomptat l'increment dels preus) van pujar el 2019 i 2020, però han tornat a baixar el 2021 per l'efecte alcista de la inflació.

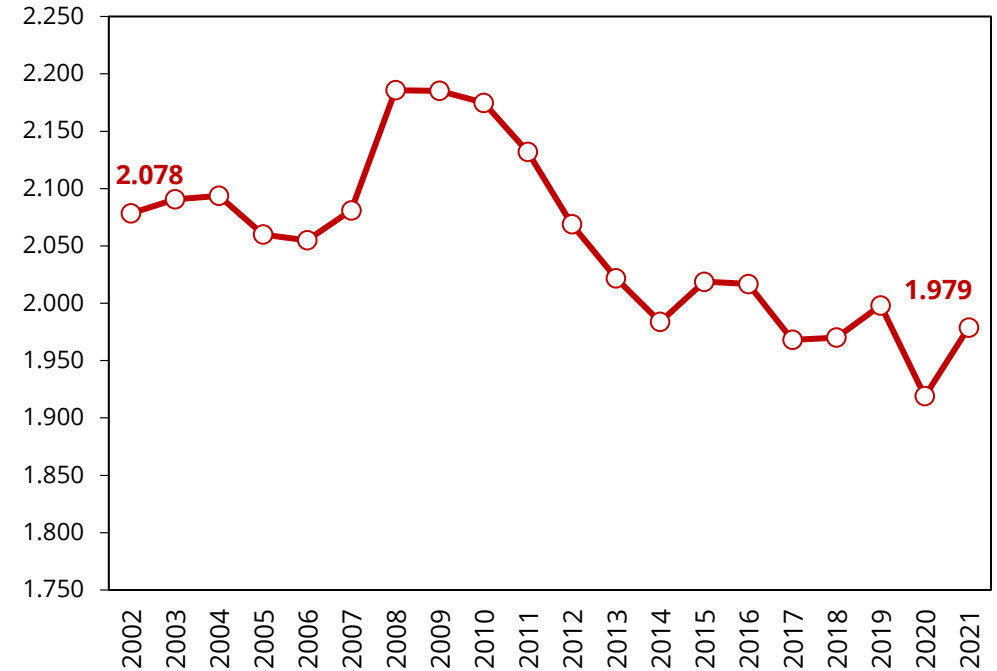
Cost salarial per hora en termes reals. Catalunya

(€/hora a preus de 2016). Font: Idescat

Cost salarial per mes en termes reals. Catalunya

(€/hora a preus de 2016). Font: Idescat

Índex

- Evolució de l'ocupació i del teixit empresarial
- Comportament dels sectors econòmics
- Inflació: causes i riscos per a la recuperació
- Previsions per a l'economia catalana 2021-2022: evolució anual i trimestral

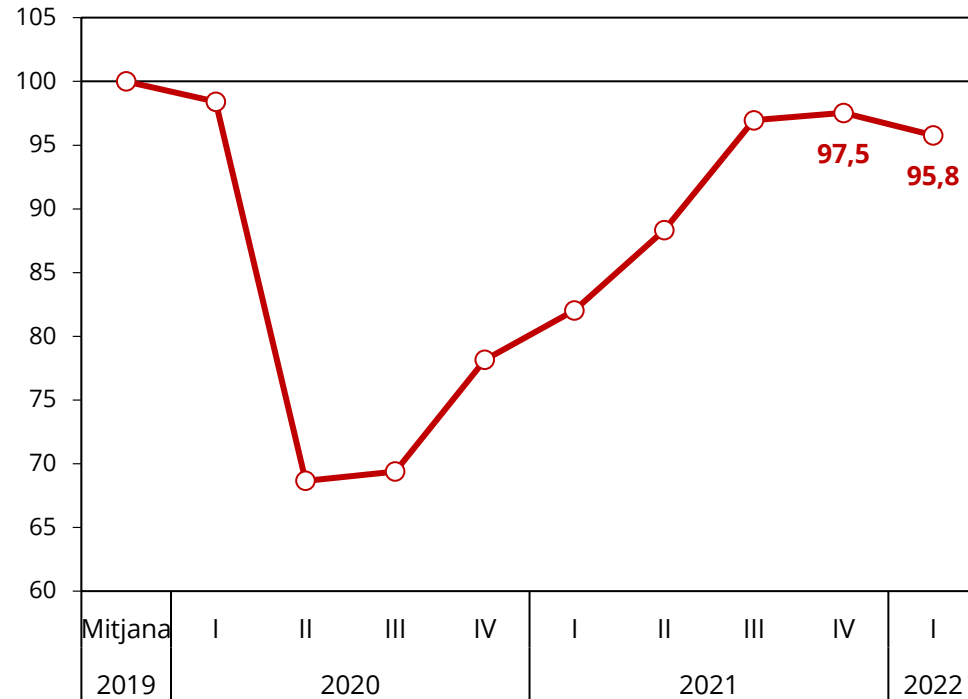

25. Indicador de Confiança Empresarial

L'evolució de l'indicador de confiança empresarial és un reflex de l'alentiment que està patint la recuperació degut a la crisi de subministres, la inflació i la variant òmicron. La confiança empresarial el quart trimestre s'ha frenat, i al primer trimestre de 2022 fins i tot retrocedeix i se situa 4,2 punts per sota del nivell de 2019.

Indicador de Confiança Empresarial Harmonitzat

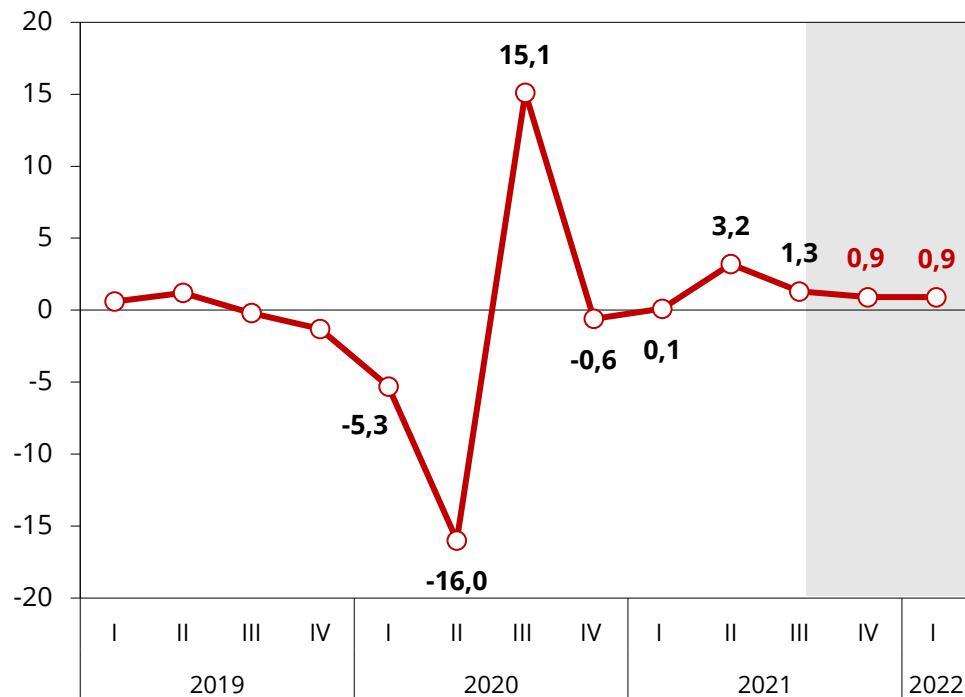
(Índex 2019 = 100). Font: Idescat i Cambra

26. Evolució del PIB trimestral a Catalunya

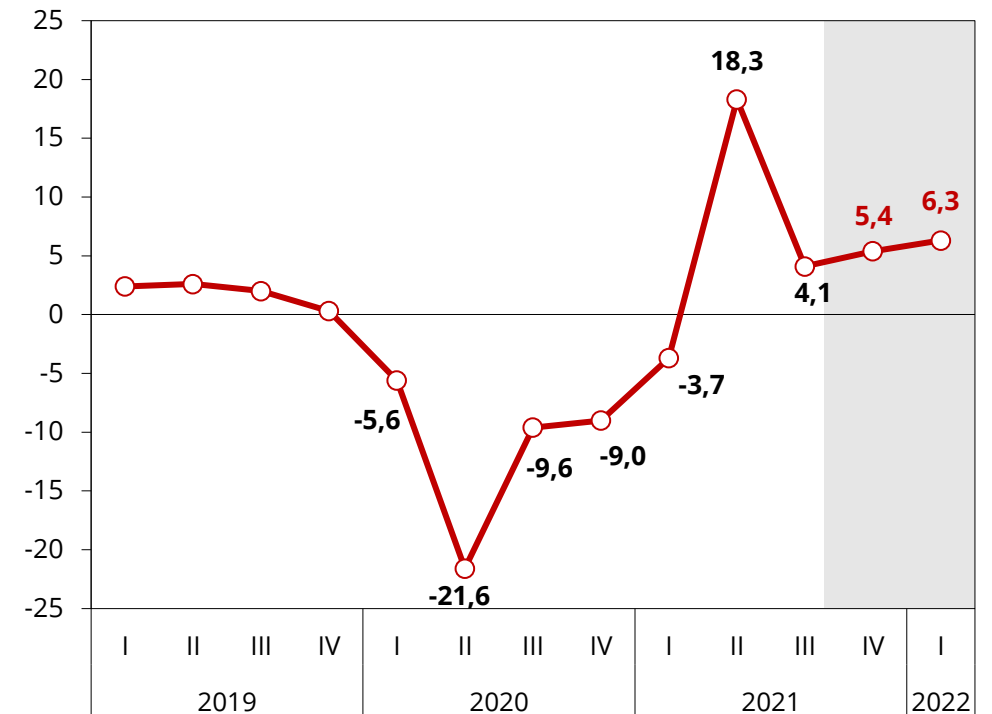
El creixement trimestral del PIB es modera lleugerament en el quart trimestre fins al 0,9% i es mantindrà en una xifra similar el primer trimestre, segons estimacions pròpies. L'efecte dels colls d'ampolla, la pujada dels preus i la variant òmicron han alentit l'economia en la part final de l'any.

PIB intertrimestral, Catalunya. Corregit d'estacionalitat
(Taxes variació trimestrals en %). Font: Idescat i Cambra

Nota: estimació d'AQR-Cambra per al IV.T de 2021 i I.T 2022

PIB interanual, Catalunya. Corregit d'estacionalitat
(Taxes variació interanuals en %). Font: Idescat i Cambra

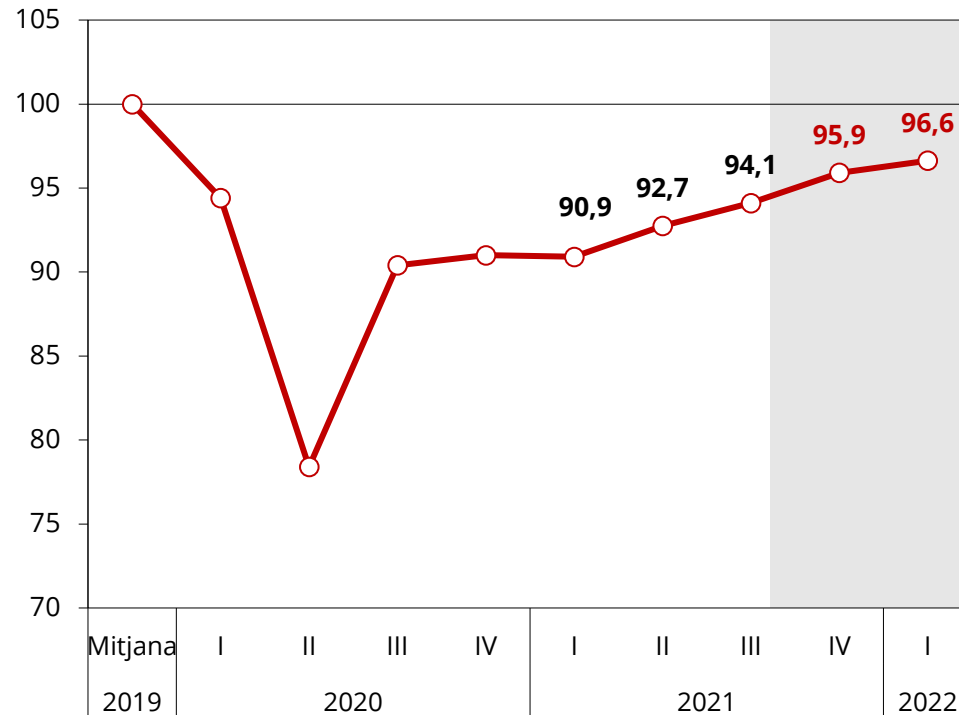

Nota: estimació d'AQR-Cambra per al IV.T de 2021 i I.T 2022

27. Evolució del PIB trimestral a Catalunya

El ritme de recuperació respecte al nivell pre pandèmia es manté durant tot el 2021 i primer trimestre de 2022, moment en el que se situarà un 3,4% per sota del nivell de 2019.

PIB Catalunya 2019 = 100. Corregit d'estacionalitat
Font: Idescat i Cambra

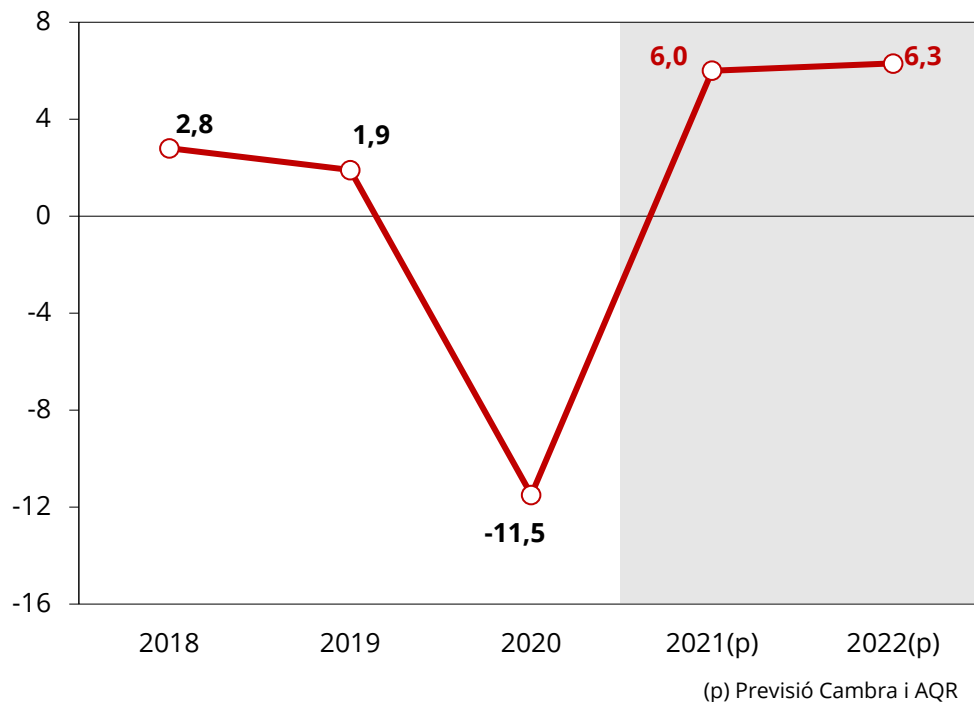
Nota: estimació d'AQR-Cambra per al IV trim. de 2021 i I trim. 2022

28. Previsions del PIB anual a Catalunya

La Cambra situa la previsió de creixement del **PIB català en el 6% el 2021. El 2022 el creixement s'accelerarà més fins al 6,3% gràcies a l'impacte de la recuperació del turisme, dels fons Next Generation EU i de l'increment del consum privat.** Això permetrà a l'economia assolir el nivell de PIB de pre-pandèmia a finals de l'any 2022.

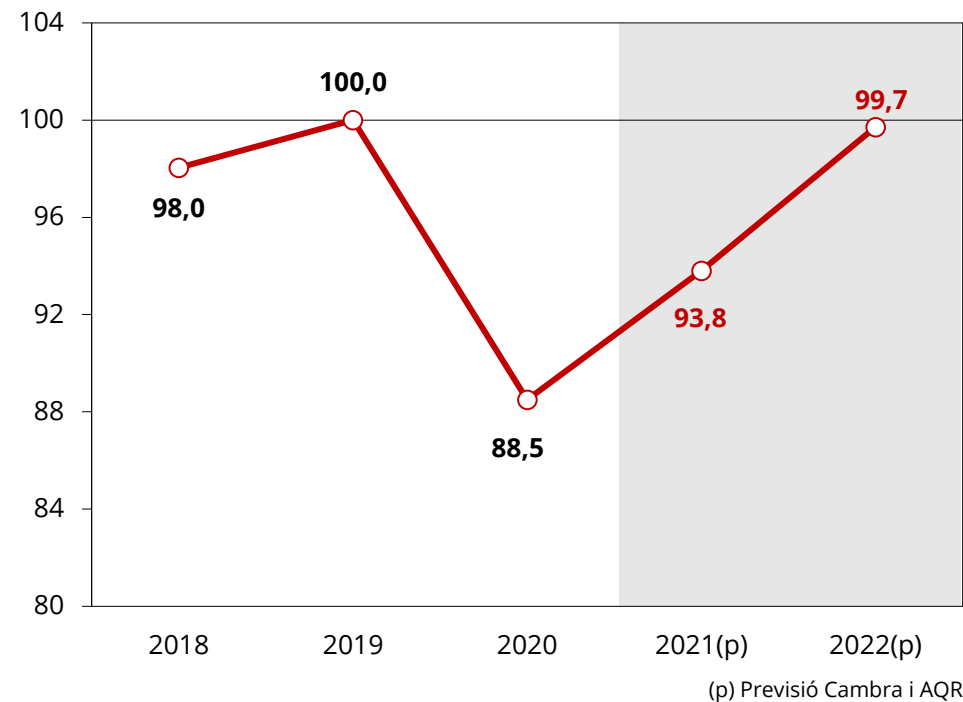
PIB anual de Catalunya

(Taxes variació interanuals en %). Font: Idescat i Cambra

PIB anual de Catalunya

(Índex 2019 = 100). Font: Idescat i Cambra

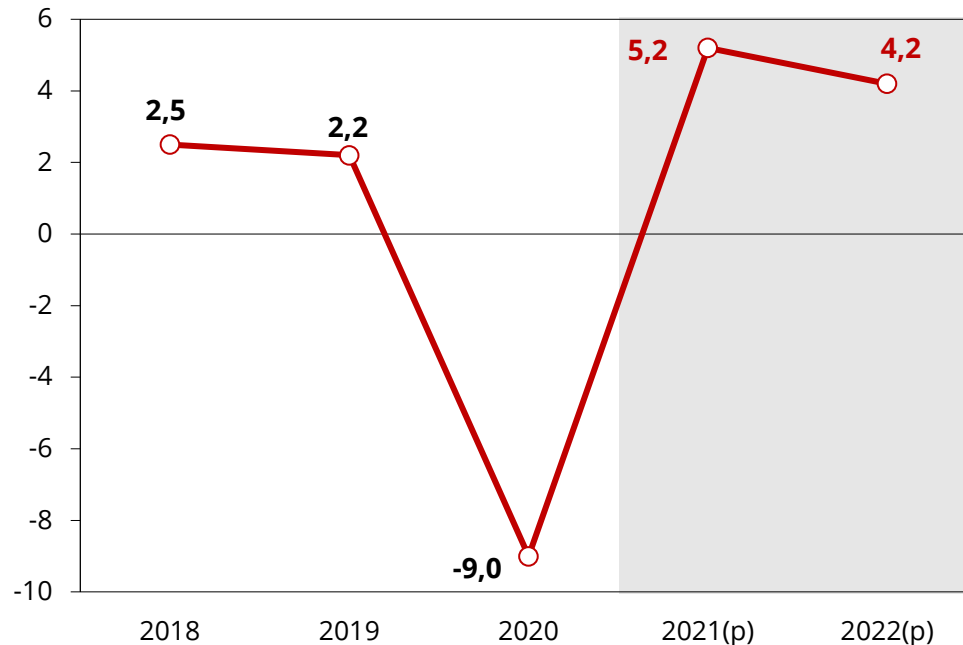

29. Previsions d'ocupació i taxa d'atur a Catalunya

El 2022 preveiem que l'ocupació creixi un 4,2%, lleugerament per sota del 5,2% de 2021. La taxa d'atur continuarà la senda de reducció el 2022 fins a situar-se en el 10,7% de mitjana anual.

Ocupació* a Catalunya

(Taxes variació interanuals en %). Font: Idescat i Cambra

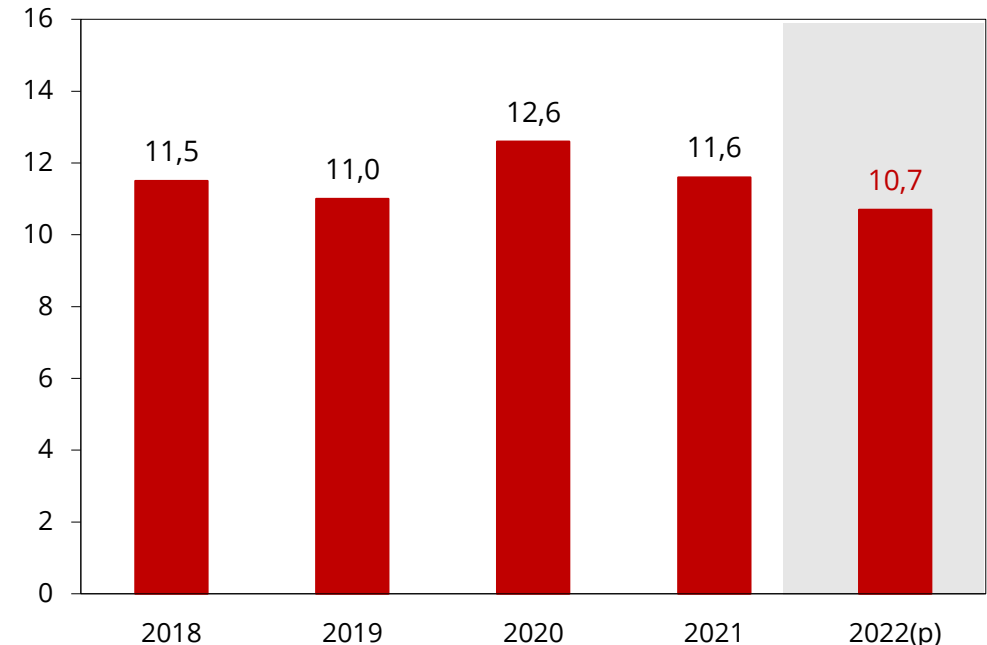

Nota: *llocs de treball equivalents a temps complet.

(p) Previsió Cambra i AQR

Taxa d'atur a Catalunya

(En %). Font: Idescat i Cambra

(p) Previsió Cambra i AQR

30. Previsions econòmiques 2021 i 2022

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana 2021-2022

(Taxa variació interanuals, excepte taxa d'atur, en %)

	2020	2021 (P)	2022 (P)
Producte Interior Brut	-11,5%	6,0%	6,3%
Consum Privat	-12,5%	5,4%	5,4%
Consum Públic	5,1%	3,1%	2,0%
Formació Bruta de Capital	-13,6%	6,3%	7,2%
Exportacions	-22,6%	12,2%	12,4%
Importacions	-18,7%	11,7%	11,0%
VAB agricultura	-2,6%	2,2%	2,8%
VAB indústria	-9,0%	5,4%	6,4%
VAB construcció	-15,4%	7,9%	8,2%
VAB serveis	-11,7%	6,0%	6,1%
Índex Preus Consum (base 2011)	-0,4%	2,9%	3,8%
Ocupats	-9,0%	5,2%	4,2%
Taxa d'atur	12,6%	11,6%	10,7%

Nota: Les dades d'IPC i taxa d'atur són mitjanes anuals. (P) Previsió, excepte taxa d'atur (EPA) 2021. Els ocupats fan referència als llocs de treball equivalents a temps complet.

Data d'actualització: 23 gener 2022

Font: Idescat (2020 i taxa d'atur 2021) i Grup de Recerca AQR-UB (2021 i 2022)

Revisem a la baixa lleugerament les previsions de 2021-2022 fins al 6,0% i 6,3%, per l'impacte de la variant òmicron, la crisi de subministraments, la pujada de preus i el retard en l'execució dels fons Next Generation.

El 2022, preveiem que el **consum privat** es beneficiï de l'estalvi acumulat i el control de la pandèmia.

El sector **turístic** registrarà un important rebot a partir de la primavera.

La **inversió** creixerà més d'un 7% el 2022 gràcies als fons NGEU i a les millors perspectives de creixement.

El **sector exterior** farà una contribució positiva al creixement.

Cambra de Comerç
de Barcelona

@cambrabcn

#Economia22

#EstudisCambra

